

VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, O. P. S., ČESKÉ BUDĚJOVICE

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

BEZPEČNOST NA FOTBALOVÝCH STADIONECH

Autor práce: Tomáš Větrovský

Studijní obor: Bezpečnostně právní činnost ve veřejné správě

Forma studia: Kombinovaná

Vedoucí práce: PaedDr. Vladimír Kříž

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

2014

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v této práci.

Souhlasím, aby práce byla uložena v knihovně Vysoké školy evropských a regionálních studií v Českých Budějovicích a zpřístupněna v souladu s § 47b zákona č.111/1998 Sb. v platném znění.

.....

Děkuji vedoucímu bakalářské práce PaedDr. Vladimíru Křížovi za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce.

ABSTRAKT

VĚTROVSKÝ, T. *Bezpečnost na fotbalových stadionech* : bakalářská práce. České Budějovice : Vysoká škola evropských a regionálních studií, o. p. s., 2014. 70 s. Vedoucí bakalářské práce : PaedDr. Vladimír Kříž

Klíčová slova: bezpečnost, fotbalový stadion, vandalismus, násilí, výtržnictví, chování,

Bakalářská práce se věnuje bezpečnosti na fotbalových stadionech. V práci jsou charakterizovány současné podmínky bezpečnosti na fotbalových stadionech v České republice. Práce se také zabývá násilím, vandalismem a nebezpečnými situacemi, jež se na fotbalových stadionech u nás, či v zahraničí, již vyskytnuly. Práce dále popisuje činnost policie a bezpečnostní služby a jejich možnosti, jak eliminovat vandalismus na fotbalových stadionech. Práce je doplněna o dotazník, pomocí kterého byl zjišťován postoj občanů k bezpečnosti na fotbalových stadionech.

ABSTRACT

VĚTROVSKÝ, T. *Safety on football stadiums* : Bachelor thesis. České Budějovice : The college of European and Regional Studies, o. p. s., 2014. 70 p.
Supervisor : PaedDr. Vladimír Kříž

Keywords : safety, football stadiums, vandalism, violence, disorderly conduct, behavior

The bachelor thesis is taking the safety on the football stadiums into the consideration. The paper describes the current conditions of safety on the football stadiums in the Czech Republic and yet it is analyzing the violence, vandalism and any other dangerous situation which has already happened on the stadiums in the past in the Czech Republic or abroad. Moreover, it describes the function of the police and security services and their possibilities to reduce and influence the vandalism on the football stadiums. Also, the dissertation is supported by the form which helps to better understand what is the citizen's overview and opinion regarding the safety on the football stadiums.

Obsah

Úvod.....	8
1 Metodika a cíle.....	10
2 Fenomén sport.....	12
2.1 Klubismus.....	14
3 Fotbalové chuligánství.....	16
3.1 Xenofobie	17
3.2 Rasismus.....	18
4 Historie fotbalového chuligánství.....	20
4.1 Fotbalové chuligánství v zahraničí.....	20
4.1.1 Anglie.....	20
4.1.2 Itálie.....	21
4.1.3 Další evropské státy	22
4.2 Fotbalové chuligánství v České republice.....	23
5 Výtržnosti na sportovních stadionech.....	25
5.1 Derby	28
5.2 Události a fotbalové chuligánství	30
5.2.1 Baník Ostrava.....	30
5.2.2 Skotsko.....	31
5.2.3 Tragédie v Belgii.....	31
5.2.4 Manchester United	31
5.2.5 Liverpool.....	32
5.2.6 West Ham United.....	32
5.2.7 Bradford	33
5.2.8 Další evropské události	33
5.2.9 Afrika	34
6 Události v roce 2014.....	36
6.1 Rizikové utkání mezi Baníkem Ostrava a Spartou Praha.....	36
6.2 Derby	36
6.3 Utkání Slovácka s Brnem	37
6.4 Hooligans ve Švédsku	37

6.5	Semifinále řeckého poháru	37
6.6	Výtržnictví v Uruguay	38
7	Instituce ovlivňující dění ve fotbalu	39
7.1	UEFA a FIFA	39
7.2	Rada Evropy	40
7.3	Evropská unie	40
7.4	Fotbalové stadiony a návštěvnost	41
8	Bezpečnost na fotbalových stadionech	46
8.1	Pořadatelská služba	48
8.1.1	Průběh fotbalového utkání	51
9	Dotazníkový výzkum	53
	Závěr	61
	Zdroje	63
	Přílohy	66
	Příloha I	66
	Příloha II	69

Úvod

Fotbal je v České republice velice populární sport, který spousta lidí aktivně hraje, zajímá se o něj, sleduje ho v televizi, anebo se na něj chodí dívat na fotbalové stadiony. Právě návštěvnost může být důležitým zdrojem financí pro fungování fotbalového klubu.

Fanoušek by měl jít na fotbal s cílem podpořit své mužstvo. Tím, že na fotbal dorazí a koupí si vstupenku, podpoří fotbalový klub. Divák či fanoušek by se měl na stadionu cítit bezpečně a být v bezpečí, protože pokud by to tak nebylo, nejen že příště nepřijde, ale určitě nevezme sebou celou rodinu na další zápas. Fotbal by měl být zábavou a hraje se především pro diváky.

Návštěvnosti v nejvyšší fotbalové soutěži v České republice, která se nazývá Gambrinus liga, nejsou na takové vysoké hodnotě, jako to je tomu třeba na některých stadionech v Německu, Anglii či Španělsku, přesto to nejsou zanedbatelná čísla. Na některé utkání přijde i přes devatenáct tisíc diváků, což už je velká divácká návštěva. Pro srovnání na určitá fotbalová utkání v Anglii přijde i před šedesát tisíc diváků. Průměrně nejnavštěvovanější soutěží v České republice je právě Gambrinus liga, kterou hraje šestnáct týmů, a za jeden soutěžní ročník odehraje každý klub celkem třicet utkání, z toho patnáct na domácím stadionu. Každý člověk není příznivcem fotbalu, ale dá se jeho pohled na tento sport změnit, a to nejen kvalitní a zábavnou hrou, ale i bezpečím na stadionu.

K násilí a vandalismu nedochází na fotbalových stadionech v České republice příliš často, přesto na některých utkáních již v minulosti došlo k nepříjemným situacím a to třeba k použití pyrotechniky, k vytrhávání sedaček, k poškozování zařízení stadionu či k osobním konfliktům s pořadateli nebo dalšími návštěvníky stadionu. Chování lidí a vznik násilí může ovlivnit několik faktorů či situací a pocitů, které se v člověku odehrávají.

V současné době se o bezpečnost lidí na stadionu stará fotbalový klub, pořadatelská služba či hasiči. Během zápasu je na stadionu přítomna i záchranná služba. Policie České republiky se nachází mimo stadion a v případě, že vzniknou nějaké konflikty či jiná nebezpečí, dorazí na stadion. Pokud se vyskytnou na stadionu výtržnosti, rozhodčí může utkání přerušit, a pokud nepokoje přetrvávají, může zápas dokonce ukončit.

Bakalářská práce se zabývá různými projevy násilí a vandalismu na fotbalových stadionech. Popisuje násilí a nebezpečné situace na fotbalových stadionech, které se staly v České republice a v jiných zemích. Zabývá se také tím, co může ovlivnit chování lidí. Zaobírá se bezpečností na fotbalových stadionech v České republice. Charakterizuje možnosti zabezpečení různými subjekty, jejich kompetencemi a pravomocemi.

1 Metodika a cíle

Primárním cílem bakalářské práce je charakterizovat a vyhodnotit současné podmínky bezpečnosti na fotbalových stadionech v České republice.

Dalšími cíli bakalářské práce jsou charakteristika násilí a nebezpečných situací, které se na fotbalových stadionech u nás i v zahraničí vyskytly, a vyhodnocení možností zajištění bezpečnosti různými subjekty jakými jsou fotbalový klub, pořadatelská služba či Policie České republiky.

Bakalářská práce porovnává nebezpečné situace na fotbalových stadionech, které se vyskytly u nás v České republice s těmi, jež se odehrály v jiných zemích, ať už v Evropě nebo v dalších částech světa. Dále jsou porovnávány škody, které vznikly na různých fotbalových stadionech v České republice.

V práci je čerpáno především ze zákonů upravujících možnosti či povinnosti ve spojitosti s fotbalovými zápasy. Tyto zákony jsou nedílnou součástí zabezpečení poklidného průběhu situace kolem fotbalového utkání. Bakalářská práce také vychází z analýzy odborné literatury, díky které je definována část problematiky ohledně fotbalových zápasů.

Za pomoci dotazníku jsou zjišťovány postoje občanů k bezpečnosti na fotbalových stadionech v České republice. Jednotlivé výsledky jsou přehledně poskládány do grafů, které slouží k lepší orientaci ve výsledcích dotazníku.

První část bakalářské práce charakterizuje násilí a nebezpečné situace na fotbalových stadionech, které se staly v České republice a v jiných zemích. Dále je v první části vysvětleno, co může ovlivnit chování lidí.

Druhá část bakalářské práce se zabývá bezpečností na fotbalových stadionech v České republice. Charakterizuje možnosti zabezpečení různými subjekty, jejich kompetencemi a pravomocemi.

Třetí částí jsou výsledky a zhodnocení dotazníku, který byl zadán s ohledem na dané téma. Díky výsledkům je zanalyzováno, jak často chodí občané na fotbalové zápasy v Gambrinus lize, zda se občané cítí na fotbalovém stadionu bezpečně nebo naopak nebezpečně a také to, zda odmítli účast na fotbalovém zápase kvůli obavám z fotbalového chuligánství, a to v případě, jestliže šli na utkání sami nebo pokud šli na

zápas dětmi. Příprava a vyhodnocení dotazníku bylo nezbytné k zjištění postojů tázaných občanů k problematice.

2 Fenomén sport

„Sport je sociologií považován za kulturní statek, jehož konzumní povaha je nejlépe zřejmá v kontextu kolektivu fandů. Právě zde je silně reflektován zbožní charakter sportu vyznačující se silnou společenskou vazbou a obrovským emočním nábojem, sympatií či antipatií. Sportovní diváci si kupují přístup ke sledování sportovních událostí ve zbožní formě. Sledování sportovní události zároveň svými bezprostředními diváckými reakcemi může ovlivnit průběh hry, reakce hráčů, trenérů či rozhodčích, zájem médií. Divácká podpora prostřednictvím nákupu vstupenek ovlivňuje ekonomické postavení sportovních klubů a týmů a může u fanoušků vytvářet i pocit jejich „symbolického vlastnění.“¹

Fotbal se řadí k nejrozšířenějším sportům na světě, dle některých pramenů je brán jako nejrozšířenější sport ze všech. Fotbal je kolektivní sport a v poslední době roste rychlost hráčů, rychlost kombinací na hřišti, agresivita a také důraz na hřišti, z toho pramení zvyšující se počet násilí na fotbalových stadionech.²

„Stačilo sto let a vrcholový fotbal se rozšířil na všech kontinentech a ve všech kulturách. Fotbal se šířil prakticky od okamžiku, kdy byl vynalezen, do všech koutů bývalého britského impéria (například do jižní Afriky) a do celého světa zejména díky husté síti britských obchodníků, námořníků, horníků, kupců, bankéřů a učitelů, kteří brázdili zeměkouli na konci 19. století. Obrovskou přitažlivost fotbalu lze vysvětlit tím, že je to jedna z nejjednodušších a nejméně náročných her. Může se hrát na nejrůznějších površích, mohou ho hrát lidé různé postavy a vyžaduje ne jednu zvláštní, ale několik různých dovedností.“³

Pokud by se v anglické ročence hledal nejstarší zápis o fotbalové soutěži, našel by se rok 1872 a pohárová soutěž Association Cup. Poháru se nevěnovala fotbalová asociace, ale věnovalo se mu patnáct klubů, které fotbalový pohár založily. Prvním vítězem nejstarší fotbalové soutěže se stal klub The Wanderers, když ve finále zvítězil

---

¹ SEKOT, A. *Sociologické problémy sportu*. Praha, 2008. s. 146-147.

² SÁDOVSKÝ, S. *Právní aspekty násilí ve sportu*. Praha, 2010. s. 51.

³ GOLDBLATT, D., ACTON, J. *Knihy fotbalu*. Praha, 2010. s. 18.

nad týmem Royal Engineers. Až o sedmnáct let později se začalo hrát o ligové body. Mezitím se řešily fotbalová pravidla a také organizace soutěží.⁴

Fotbal je ve společnosti fenoménem, který postupem doby začal mít vliv na politiku, ekonomiku a mezilidské či partnerské vztahy. Vzhledem k současné době a možnostem médií je fotbal mimořádně populární. Sledovat fotbalové utkání můžou pomocí televize miliony lidí po celém světě. V posledních desetiletích se ve spojení s fotbalem objevily negativní jevy a fotbalové chuligánství. Tyto události se staly předmětem zájmu mediálního, politického i akademického. Negativní jevy spojené s fotbalem a fotbalové chuligánství se již objevily i v České republice. Pojem chuligán (hooligan) vznikl v 19. století, později se pod tímto pojmem myslelo jakékoliv kriminální či výtržnické chování a od šedesátých let dvacátého století je pak pojem chuligán používán ve spojení s fotbalovým chuligánstvím. Projevy fotbalového chuligánství se poprvé začaly objevovat v šedesátých letech a stoupaly v letech osmdesátých.⁵

„Zatímco pro mnoho lidí sport jako aktivní činnost a obzor jedinečné podívané nic neznamená, pro stále rostoucí masu lidí hraje sport signifikantní úlohu v utváření jejich sociální a kulturní identity. Zejména „konzumování“ sportovní podívané se stává pro mnohé naše současníky neodmyslitelnou součástí hodnotového světa každodennosti. V tomto kontextu sportovní fandovství reflektuje jednu z forem, kterou lze prožívat a konzumovat sport v každodenním životě zejména postmoderní virtuálně orientované společnosti.“⁶

V České republice navštěvují sportovní utkání hlavně muži, ale postupem doby se počet žen v hledišti zvyšuje. Aktuálně tvoří ženy přes čtvrtinu všech sportovních diváků. Vzhledem k tomu, že se zvyšuje počet žen v hledištích stadionů, přibližuje se i naše země západoevropským státům, kde je obvyklé vyšší procento žen na stadionech. Pokud bychom to rozdělili podle sportu, tak nejméně ženy navštěvují fotbalová utkání, naopak nejvíce navštěvují zápasy volejbalu, kde tvoří skoro polovinu všech diváků.

---

⁴ GRÜNNER, L. *Majstrovstvá Európy vo futbale*. Bratislava, 1985. s. 11.

⁵ SMOLÍK, J. *Fotbalové chuligánství*. Karlovy Vary, 2008. s. 13-15.

⁶ SEKOT, A. *Sociologické problémy sportu*. Praha, 2008. s. 147.

U fotbalu netvoří ani jednu pětinu všech diváků. Ukazuje se tak, že v České republice je fotbal sportem zatím hlavně pro muže. Divácký zájem u mužů ovlivňuje například to, že spousta mužů fotbal hraje nebo hrálo, a proto je jejich zájem o tento sport větší.

U basketbalu a házené tvoří ženy více než třetinu ze všech diváků, u hokeje přibližně čtvrtinu ze všech diváků.⁷

V dnešní době je sport mezinárodním fenoménem. Sport je důležitý pro politiky, ekonomický vývoj a také je nedílnou součástí sociálních a kulturních struktur. Sport je schopen svým potenciálem přispívat i těm nejchudším místům světa, podílí se na turistickém podnikání. Když se konají velké sportovní události, jako jsou olympijské hry, fotbalové mistrovství světa či Evropy nebo hokejové šampionáty, je sport globálním pojítkem zájmu zcela kulturně, sociálně nebo nábožensky odlišných oblastí světa.⁸

2.1 Klubismus

Osoby sledující fotbalová utkání je možné rozdělit do tří skupin. První skupinou je fotbalový divák, ten nemá žádný oblíbený klub, proto nenosí klubové oblečení či dresy, nezajímá ho rivalita klubu, není zaujatý. Fotbalový divák sleduje i zápasy, na kterých není osobně přítomen, sleduje je třeba v televizi. Fotbalové utkání je pro fotbalového diváka něco jako divadelní představení, jelikož po utkání odchází s prožitkem, který získal z průběhu zápasu. Druhou skupinou je fotbalový fanoušek, ten má oblíbený klub nebo hráče, své fanouškovství ukazuje nošením oblečení s motivem klubu jako třeba dresů, kšiltovek nebo šál, jsou pro něj důležité úspěchy týmu. Fanoušek se většinou zajímá o jeden sport a tedy o fotbal. Třetí skupinou jsou fotbaloví chuligáni, ti jsou většinou ve skupinách a chodí na stadion nebo do jeho okolí s cílem vyvolat nějaký konflikt s podobnou skupinou soupeřova týmu. Skupiny mají vlastní názvy a svou totožnost, se skupinou ukazují například vlajkami nebo šálami.⁹

Na startu profesionálního fotbalu v Latinské Americe a v Evropě byly ceny vstupenek na utkání nízko, byly přibližně na takové úrovni jako ceny vstupenek na koncerty či do kina. Jelikož na utkání chodili především lidé z dělnické třídy, bylo by

---

⁷ SLEPIČKA, P. a kolektiv. *Divácká reflexe sportu*. Praha, 2010. s. 32-33.

⁸ SEKOT, A. *Sociologické problémy sportu*. Praha, 2008. s. 7-8.

⁹ MAREŠ, M., SMOLÍK, J., SUCHÁNEK, M. *Fotbaloví chuligáni*. Brno, 2004. s. 10,12,13.

špatné dávat vysoké ceny. Vstupenky byly tedy levné, fanoušci se ale snažili dostat na stadion i tak, že přelézali zdi kolem stadionu nebo se snažili dostat přes turnikety.¹⁰

„Lidé přicházejí na stadiony, ovály a jiná sportoviště jako různorodá směsice odlišitelná věkem, národností, pohlavím, vzděláním, sociálním statutem a profesním postavením. Existence interakcí takto silně prostorově, hodnotově a účelově koncentrovaného souboru jedinců je realizována především verbálně. Vzájemná komunikace, výměna názorů a spoluutváření postojů pak nutně přináší i možnosti nesouhlasných reakcí, a tedy i vznik konfliktů. Obrovská divácká základna a široká popularita fotbalu se projevuje jak v barvitě skladbě vyznavačů tohoto sportu, tak v existenci bohaté škály symbolů divácké nebo spíše klubové sympatie či příslušnosti.“¹¹

„Pocit identifikace s družstvem, sportovcem je předpokladem pro vznik intenzivního prožitku zcela odlišného od běžného života a s ním spojeného sociálního postavení. Divácký prožitek předváděného střetávání, soupeření, prožitek úspěchu i neúspěchu probíhá mnohdy v intenzitě, která překračuje prožitkové možnosti běžného života. Proto na pasivní konzumenty sportu můžeme pohlížet jako na jedince, kteří do jisté míry záměrně vyhledávají silné emoční prožitky. Při tom závažnou roli v ovlivňování prožitků a reakcí hrají i aktuální psychické stavy, s nimiž divák přichází do hledišť. Jde především o náladu, která znamená trvalejší dispozici k emočnímu prožívání obdobného typu.“¹²

První fotbalový klub Sheffield FC byl založen v roce 1857 v severní Anglii. Od té doby vzniklo množství fotbalových klubů, které se liší velikostí a strukturou. Fotbalový klub již dávno není jen o jedenácti hráčích, co si jdou zahrát dvakrát v týdnu fotbal. V dnešní době je moderní fotbalový klub druh podnikání, potencionální prostředek politické podpory nebo mají majitelé klub jen pro zábavu. Standardní vlastnickou formou fotbalového klubu v Anglii je společnost s ručením omezeným.¹³

---

¹⁰ GOLDBLATT, D., ACTON, J. *Kniha fotbalu*. Praha, 2010. s. 35.

¹¹ SEKOT, A. *Sociologické problémy sportu*. Praha, 2008. s. 139-140.

¹² SLEPIČKA, P. a kolektiv. *Divácká reflexe sportu*. Praha, 2010. s. 18.

¹³ GOLDBLATT, D., ACTON, J. *Kniha fotbalu*. Praha, 2010. s. 106.

3 Fotbalové chuligánství

„Moderní doba přivedla do hledišť fotbalových stadiónů i jiné diváky. Jako by na tribuny přicházeli za něčím docela jiným než za kopanou. Tito mladí lidé se shlukují již při cestě na stadión, aby se, většinou posílení alkoholem, stali skupinou, jež je hodně vidět a slyšet, která se vyznačuje často velice hrubými urážkami protihráčů, rozhodčího i příznivců soupeřova týmu.“¹⁴

Divácké násilí je negativní společenský fenomén a mezi jeho projevy patří používání nebezpečné pyrotechniky, ničení sedaček, projevy rasismu, napadání fanoušků, rozhodčího, hráče nebo pořadatelské služby. V České republice je divácké násilí spojené především s fotbalovými zápasy. K násilí může dojít na stadionu nebo v jeho okolí. Hooligans si někdy domlouvají předem bitky, které se odehrávají mimo stadion.¹⁵

„Tematika agrese a jejích projevů je velmi významná jak z hlediska celospolečenského, kdy se narůstající agresivita zejména mezi mládeží stává jedním ze společenských problémů, tak z hlediska sportu jako specifické oblasti dění. Existují názory, že sport je oblast, ve které není nutné pouze tolerovat, ale lze aktivně rozvíjet a pozitivně prožívat agresivní chování. Na druhé straně se stále více hovoří o zvyšující se frekvenci takových projevů v chování sportovců, které mají za cíl vyřadit jiného sportovce a získat pro sebe výhodu. Poukazuje se i na projevy násilí u sportovních diváků s vazbou těchto projevů na dění na hřištích.“¹⁶

Nejčastějšími projevy fotbalového chuligánství na stadionech jsou například vniknutí fanoušků na hrací plochu, vhazování dýmovic nebo mincí na hrací plochu, házení předmětů na hráče či rozhodčí, potyčky s policií a pořadatelskou službou, vytrhávání sedaček, pálení sedaček, ničení příslušenství stadionu, konflikty vůči fanouškům, chuligánům a divákům soupeřova týmu, hráčům, rozhodčím, pořadatelské službě, policii či vedení fotbalového klubu. Do fotbalového chuligánství mimo fotbalové stadiony patří všechny vandalské, výtržnické skutky a násilné porušení právních a společenských norem. Do fotbalového chuligánství patří také násilné střety

---

¹⁴ SUCHÁNEK, J. *1500 sportovních tragédií*. Praha, 2001. s. 47.

¹⁵ ODBOR BEZPEČNOSTNÍ POLITIKY MV. *Divácké násilí*. Policista, 2013. č. 5. Příloha s. II.

¹⁶ SLEPIČKA, P. a kolektiv. *Psychologie sportu*. Praha, 2006. s. 155.

chuligánských skupin mimo fotbalový stadion a to na parkovištích, v parcích, či v ulicích stadionů, přepadávání hospod a klubů, jež jsou známými základnami chuligánských skupin, útoky na dopravní prostředky, které vezou fanoušky nebo hráče soupeřova týmu.¹⁷

„Při pohledu na agresivní divácké reakce je nutné vycházet z obecných přístupů k problematice agrese tak, jak jsou akceptovány zejména v psychologii sportu. Především otázky spojené s původem agrese a s faktory ovlivňujícími pravděpodobnost jejího výskytu se ve sportu objevují velmi často. V obecné rovině je akceptován názor o biologickém původu agrese (jejím genetickém základu). Je však zřejmé, že existují i další externí vlivy, které se uplatňují v průběhu vývoje jedince a způsobují variabilitu v projevech agrese, a to zejména ve sportovním prostředí. Proto se při analýze agrese ve sportu, a to jak u sportovců, tak diváků uplatňují i hlediska psychologická a sociální.“¹⁸

„Agrese se většinou definuje jako psychologická (emočně motivační) mohutnost, jež má za cíl poškodit přírodu, věci, lidi nebo sebe samého. Z psychologického hlediska je chápána coby vrozená vlastnost či reaktivní připravenost, jež je člověku vlastní a tudíž eticky neutrální, sloužící k adaptaci, udržení života, např. získání obživy, sebeprosazení a obraně.“¹⁹

Z dějin sportu lze zjistit, že násilí a neklid na sportovních akcích se objevovalo na masových sportovních událostech již ve starověku. V dnešní době lze vidět zvýšený zájem o fotbalové chuligánství.²⁰

3.1 Xenofobie

Xenofobii lze popsat jako chorobný odpor k cizincům. Xenofobie ve spojení s fotbalem je zaměřena hlavně na jiné party chuligánů a to i ze zahraničí. Skupiny se posuzují například podle národností, náboženství, politických postojů či příslušnosti k nějakému klubu či regionu. Vzhledem k vytváření teritoriality chuligánských skupin jsou jiné chuligánské skupiny brány jako nepřátelské.²¹

---

¹⁷ MAREŠ, M., SMOLÍK, J., SUCHÁNEK, M. *Fotbaloví chuligáni*. Brno, 2004. s. 14-15.

¹⁸ SLEPIČKA, P. a kolektiv. *Divácká reflexe sportu*. Praha, 2010. s. 75.

¹⁹ PONĚŠICKÝ, J. *Agrese, násilí a psychologie moci*. Praha, 2004. s. 22.

²⁰ SEKOT, A. *Sociologické problémy sportu*. Praha, 2008. s. 155-156.

²¹ SMOLÍK, J. *Fotbalové chuligánství*. Karlovy Vary, 2008. s. 78-80.

3.2 Rasismus

„Fotbalová utkání jsou často místem rasistických, antisemitských a nacionálně-šovinistických projevů fotbalových chuligánů. Rasismus je názor, který tvrdí, že někteří lidé jsou méněcenní z důvodu příslušnosti k určité rase. Rasu můžeme definovat jako skupinu lidí stejného rodu lišící se od ostatních typickými znaky, jako je například barva kůže nebo kvalita vlasů. Rasismus zdůrazňuje význam těchto znaků jako domnělý základ nadřazenosti a podřízenosti.“²²

V posledních letech je v západní Evropě více soustředěna pozornost na projevy rasismu během fotbalového utkání. Projevy rasismu jsou slyšet nejen z publika, ale dokonce i mezi hráči již došlo k rasismu. Mezi rasistické projevy patří komentáře na hráče odlišné barvy pleti, nadávky, pískot na hráče, používání rasistických hesel, symbolů či chorálů. Rasismus patří mezi největší problémy současného fotbalu, protože se nejedná o ojedinělé projevy. V České republice se projevy rasismu objevují od devadesátých let dvacátého století. V té době začali v klubech nastupovat hráči tmavé barvy pleti. Projevy rasismu v České republice jsou hodně medializovány, jelikož kluby dostávají finanční postihy za tyto projevy.²³

Lidé v mladém věku mají radikální názory a rádi zažívají adrenalinové situace, a pokud jsou příznivci nějakého fotbalového klubu, je pro ně příležitostí řáděním na stadionu nebo mimo stadion adrenalinovou situaci zažít. Hooligans jsou také fanoušci fotbalového klubu, jsou však pro ně důležité i bitky. Na fotbalové stadiony se dostávají různé ideologie a to neonacismus, rasismus a antisemitismus. Bohužel, na fotbalových stadionech se někdy objeví bučení na hráče odlišné barvy pleti.²⁴

V červenci roku 2001 se v brazilském Buenos Aires konal kongres FIFA, který byl zaměřen na boj proti rasismu a xenofobii ve fotbalovém prostředí. Všichni lidé, kteří jsou nějakým způsobem spojeni s fotbalem, jsou vyzýváni, aby bojovali proti rasismu. V boji proti rasismu se obrací tedy také na vlády, organizace, úřady, fanoušky, poradatele, kluby, funkcionáře, trenéry a také rozhodčí. FIFA se zúčastní boje proti rasismu ve fotbale zejména postihy klubů formou odebrání ligových bodů nebo vyloučením fotbalového klubu ze soutěže. Takováto opatření byla přijata fotbalovými

²² MAREŠ, M., SMOLÍK, J., SUCHÁNEK, M. *Fotbaloví chuligáni*. Brno, 2004. s. 13.

²³ SMOLÍK, J. *Fotbalové chuligánství*. Karlovy Vary, 2008. s. 89-90.

²⁴ LEBEDA, D. *Úvod do problematiky extremismu*. Praha, 2013. s. 46.

federacemi kladně, zavládly ale také obavy z uplatňování takových pravidel a to například ve Španělsku a Itálii. FIFA uvedla, že k rasismu dochází na národní a také na mezinárodní úrovni. Problematikou rasismu spojeného s fotbalem se FIFA zabývala hlavně před startem fotbalového Mistrovství světa v roce 2006, když dokonce ustanovila i disciplinární komisi šampionátu.²⁵

---

²⁵ SMOLÍK, J. *Fotbalové chuligánství*. Karlovy Vary, 2008. s. 209-210.

4 Historie fotbalového chuligánství

4.1 Fotbalové chuligánství v zahraničí

4.1.1 Anglie

Fotbalové chuligánství jako jev je spojeno především s Britskými ostrovy, jelikož zde tento jev vznikl i byl popsán. Pojem chuligán vznikl v 19. století v Londýně a později byl použit jako popis pro kriminální či výtržnické chování. Fotbalové chuligánství se začalo objevovat hlavně v Anglii v šedesátých letech a stoupalo v osmdesátých letech. Anglické fotbalové kluby měly skvělou pověst, kterou jim ovšem fotbalové chuligánství kazilo. Řádění fotbalových fanoušků si všimla britská společnost, britský tisk a zahraniční tisk. Zahraniční tisk někdy poukazuje na fotbalové chuligánství a to obvykle s obavami před příjezdem anglického fotbalového klubu nebo anglické fotbalové reprezentace. Fotbalové chuligánství se již několikrát objevilo jako bod jednání britské vlády či parlamentu.²⁶

V druhé polovině šedesátých let se již mladí výtržníci spojovali do skupin. Skupiny neměly spojitost s žádným klubem. Charakterizovaly se vlastními vlajkami, chorály či pokřiky. Tyto skupiny používaly hrací dny fotbalových zápasů ke konfrontaci s jinými podobnými skupinami chuligánů. Cílem bylo napadnout příznivce jiného klubu, vyhnat je ze sektoru a vzít jim jejich věci jako vlajky či šály. V sedmdesátých letech ve fotbalovém chuligánství již neměly subkultury mládeže takový vliv. Ze skupin vznikla specifická chuligánská subkultura. U fotbalových chuligánů došlo ke změně image, vše ostatní bylo stejné či horší než dříve. Došlo ke zvýšení regionalismu, patriotismu a radikalismu skupin, které vznikaly u anglických fotbalových klubů. Fotbalové chuligánství bylo velmi rozšířené a zajímala se o něj britská oficiální místa i fotbalové organizace. Vzhledem k fotbalovému chuligánství se zmenšila návštěvnost na fotbalových zápasech. V osmdesátých letech fotbalové chuligánství v Anglii vrcholilo a zvětšil se i problém rasismu na fotbalových stadionech, který byl prezentován nadávkami či chorály.²⁷

„Sportovní diváctví je společenským jevem, který je možno analyzovat z různých hledisek. Sociálně psychologické aspekty tohoto fenoménu si všímají

---

²⁶ SMOLÍK, J. *Fotbalové chuligánství*. Karlovy Vary, 2008. s. 14-15.

²⁷ MAREŠ, M., SMOLÍK, J., SUCHÁNEK, M. *Fotbaloví chuligáni*. Brno, 2004. s. 46-53.

především motivací divácké návštěvnosti, diváckých prožitků, souvislostí vztahů diváků ke klubům. Stranou pozornosti neponechávají ani reakce diváků na vybrané herní situace a možnosti prevence negativních diváckých projevů. Vcelku se ukazuje, že motivace divácké účasti se různí a je zpravidla spojována s vazbou na sportovní kluby. Proto i divácké prožitky a reakce fanoušků jsou ovlivňovány zejména mírou identifikace s klubem.²⁸

4.1.2 Itálie

Fotbal a fandovství má v Itálii velkou tradici. V aktuální době se při fotbalových utkáních v Itálii projevují italští fanoušci a ultras. Ultras skupiny vznikaly již v sedmdesátých letech. Ultras skupiny dělají atmosféru během fotbalových zápasů a to choreografickými prvky, které jsou velice obtížné a zúčastní se jich i několik tisíc fanoušků. V Itálii k atmosféře na stadionu patří také zpívání chorálů, pokřiky či skandování. Ultras skupiny v Itálii jsou často v kontaktu s vedením fotbalového klubu, mají tak jistá privilegia jako například levnější vstupné. Od anglických fotbalových chuligánů jsou italští ultras odlišní. Například italské radikální skupiny jsou více politizované a hodně skupin spojuje fotbal a politiku, proto někdy dochází během fotbalových zápasů v Itálii k propagaci politických názorů.²⁹

Fanoušci ultras berou sami sebe jako aktivní diváky v publiku, kteří mají za úkol vytváření atmosféry na fotbalových zápasech. Připravují si chorály, které mají nacvičené, věří, že fanděním dokážou ovlivnit výsledek zápasu. Zážitek ze zápasu hodnotí nejen podle toho, zda oblíbený tým vyhrál, ale také podle toho, zda jsou spokojeni s tím, jak fandili.³⁰

Ultras fanoušci jsou často považováni za hooligans, přitom ultras nemají s násilím a výtržnostmi na stadionech nic společného. Vztahy mezi hooligans a ultras bývají často jiné, někdy se spolu prolínají, někdy naopak nejsou spolu v dobrém rozpoložení.³¹

„V případě fotbalu lze sportovní publikum z hlediska jeho prostorového rozmístění v hledišti rozdělit na několik oddělených skupin, které jsou zpravidla jasně

---

²⁸ SEKOT, A. *Sociologické problémy sportu*. Praha, 2008. s. 148-149.

²⁹ MAREŠ, M., SMOLÍK, J., SUCHÁNEK, M. *Fotbaloví chuligáni*. Brno, 2004. s. 82-84.

³⁰ SLEPIČKA, P. a kolektiv. *Divácká reflexe sportu*. Praha, 2010. s. 150-151.

³¹ LEBEDA, D. *Úvod do problematiky extremismu*. Praha, 2013. s. 45.

ohraničené a lokalizovatelné. Jedná se o kotel domácích, většinové publikum na ostatních tribunách a kotel hostů, který je sice vždy vymezen, ale nemusí být vždy obsazen (to pak také mnohdy ovlivňuje divácké reakce celého publika v průběhu utkání). Oba kotle jsou umístěny na kratších stranách hlediště, a to naproti sobě, především z důvodů eliminování fyzického kontaktu mezi oběma skupinami fanoušků (nehovoříme zde o divácích, ale o fanoušcích, neboť tito tvoří téměř 100% kotle).³²

4.1.3 Další evropské státy

V Německu se začalo fotbalové chuligánství projevovat v sedmdesátých letech. Němci jsou obvykle považováni za rivaly anglických fotbalových chuligánů. V osmdesátých letech se němečtí chuligáni účastnili výtržností v ligové soutěži i v pohárových utkáních. Německá policie rozděluje fanoušky do tří skupin. První skupinou jsou fanoušci, kteří doprovázejí svůj oblíbený klub také na venkovních utkáních a neprojevují se násilně. Druhou skupinou jsou lidé zabývající se pořádáním choreografií během zápasu a v určitých situacích jsou schopni násilných projevů. Třetí skupinou jsou chuligáni, kteří se soustředí na vyvolávání násilných střetů.

Španělsko bylo dlouho vnímáno za zemi, kde se moderní fotbalové chuligánství vůbec nevyskytuje nebo jenom v minimální míře a to přes to, že je fotbal ve Španělsku velice populárním sportem. Ve Španělsku jsou velké skupiny fanoušků, které podporují svůj oblíbený klub na venkovních zápasech a mají značnou podporu od vedení klubů. Vznikli však již ultras a z jejich části v posledních letech vznikly i chuligánské gangy.

Chuligáni v Holandsku se jako jedni z prvních konfrontovali s anglickými chuligány v sedmdesátých letech. V současnosti je chuligánská scéna v Nizozemsku velmi silná, v této zemi je velký počet rizikových zápasů a to vzhledem k velikosti území a k počtu klubů. Velký počet zápasů je tak možné považovat za derby zápasy.

Francie je považována za zemi, kde je fotbalové chuligánství menším problémem než třeba v Anglii či v Nizozemsku. V polovině osmdesátých let se ve Francii začaly objevovat projevy rasismu. Co se týká národního týmu Francie, tak na této úrovni se fotbaloví chuligáni moc neprojevují, to se ukázalo i na fotbalovém mistrovství světa v roce 1998.³³

---

³² SLEPIČKA, P. a kolektiv. *Divácká reflexe sportu*. Praha, 2010. s. 119.

³³ MAREŠ, M., SMOLÍK, J., SUCHÁNEK, M. *Fotbaloví chuligáni*. Brno, 2004. s. 77-90.

4.2 Fotbalové chuligánství v České republice

„Problém fotbalového chuligánství zasáhl i české území. Řadu jeho atributů je však poměrně obtížné podřadit do obecnějších kategorií či typologií, především s ohledem na dynamické procesy, které v něm v posledních letech probíhají. Jednotlivé chuligánské gangy stále hledají jistá „pravidla“ a ustálenější mechanismy své existence. Proto je charakteristika českého fotbalového chuligánství obtížná, k čemuž přispívá i nevyhraněnost a nevyprofilovanost části fotbalových gangů (i nejasné rozčlenění na hooligans či ultras). V některých lokalitách roli fotbalových chuligánů přebírají gangy existující při hokejových klubech (což je způsobeno mimořádnou popularitou ledního hokeje v ČR).“³⁴

Co se týká chování, tak jsou nejvýraznější divácké skupiny tvořící kotel a to hlavně na fotbalových a hokejových zápasech. Kotel se obvykle skládá z ultras a z hooligans. Objevuje se tam však ještě jedna skupina a to prožitkoví diváci, kteří si chtějí užít atmosféru kotle. Diváci patřící do skupiny ultras se označují jako skalní fanoušci a jsou věrni svému klubu pořád. Tito diváci mají doma klubové předměty, zajímají se o sestavu týmu, jsou členy fanklubu, svému oblíbenému klubu pořád věří a zastávají se ho. Do této skupiny patří spíše mladší diváci. Ultras připravují choreografie, pokřiky. Ultras se málokdy zapojují do násilností na stadionu. Hooligans se aktivně účastní výtržností v hledišti fotbalového stadionu a i mimo fotbalový stadion. Každá skupina hooligans je jedinečná a odlišná od jiných skupin ve spoustě detailů.³⁵

„V Československé socialistické republice se projevy fotbalového chuligánství objevovaly zcela spontánně v osmdesátých letech, ale od devadesátých let se Česká republika řadí k mnoha zemím, v nichž dochází k aktivizaci chuligánských skupin. Z původních neformálních skupin se ve druhé polovině devadesátých let v České republice (ale i na Slovensku) začaly utvářet první chuligánské gangy a ultras skupiny, vydávající své fanziny. I na českém území se tak postupem času násilnosti spojené s fotbalem a s negativními jevy (včetně rasismu) staly společenským problémem.“³⁶

Už na začátku vývoje fotbalu na českém území bylo možné slyšet vulgární kritiku hráčů, rozhodčích, pořadatelských služeb nebo bylo možné vidět drobné potyčky

³⁴ MAREŠ, M., SMOLÍK, J., SUCHÁNEK, M. *Fotbaloví chuligáni*. Brno, 2004. s. 129.

³⁵ SLEPIČKA, P. a kolektiv. *Divácká reflexe sportu*. Praha, 2010. s. 115-116.

³⁶ SMOLÍK, J. *Fotbalové chuligánství*. Karlovy Vary, 2008. s. 124.

mezi diváky. Na mezinárodní úrovni se chovali diváci slušněji. V osmdesátých letech dvacátého století začaly potíže s fotbalovými příznivci narůstat. V hledištích fotbalových stadionů se zvyšovala vulgarita a brutalita. Medializovány problémy s fotbalovými příznivci moc nebyly. Státní aparát se snažil potlačit fenomén fotbalového chuligánství, ale to se příliš nezdařilo. Počet problémů s fotbalovým chuligánstvím v druhé polovině osmdesátých let narůstal. V druhé polovině devadesátých let vznikaly při několika klubech chuligánské gangy, které měly své názvy a pravidelně se účastnily fotbalových zápasů i nepokojů. Podobně jako v jiných zemích se chuligánské skupiny v České republice odlišily od fotbalových klubů vlastními názvy. Názvy chuligánských skupin často obsahují slova jako parta, gang či divize. Skoro každý prvoligový a druholigový klub z většího města v České republice má v současnosti fanoušky, které je možno nazvat fotbalovými chuligány. Menší chuligánské gangy v České republice jsou složeny z několika jedinců, větší chuligánské party se skládají z několika desítek členů.³⁷

„Identifikace s klubem vyústíuje i do prožitku vlastního úspěchu prostřednictvím klubu či sportovce, vede diváky k návštěvě hlediště ve snaze pomoci svému družstvu diváckou podporou a získat pocit podílení se na úspěchu. Uplatňuje se při tom kompenzační role identifikace, kdy kluby a slavní sportovci přitahují fanoušky, kteří často nemají jiné možnosti uspokojování potřeby pozitivní sociální odezvy. Vytváří se pocit sounáležitosti nejen s klubem, ale i s dalšími obdobně se projevujícími se diváky. Vytváří se stejně orientované divácké skupiny mající za cíl úspěch svého družstva, sportovce.“³⁸

---

³⁷ MAREŠ, M., SMOLÍK, J., SUCHÁNEK, M. *Fotbaloví chuligáni*. Brno, 2004. s. 130-134.

³⁸ SLEPIČKA, P. a kolektiv. *Divácká reflexe sportu*. Praha, 2010. s. 55.

5 Výtržnosti na sportovních stadionech

Fotbaloví chuligáni se v České republice zapojují do různých výtržností. Vzhledem k bezpečnostním protiopatřením je jejich akceschopnost na fotbalových stadionech omezená. Bezpečnostní protiopatření se zvyšuje, pokud se očekává rizikový zápas. Násilnosti na fotbalových stadionech v České republice eskalovaly v roce 2004. V březnu fanoušci fotbalového klubu z Brna zničili sociální zařízení, stánek s občerstvením a několik sedaček na ostravském stadionu. Fanoušci Baníku Ostrava v květnu při posledním zápase v Opavě zdemolovali zařízení stadionu a násilnosti se přenesly až do města Opavy, kde došlo k několika konfliktům chuligánů s policií.³⁹

Jelikož je dění na hrací ploše během fotbalového zápasu neustále proměnlivé, jsou reakce a projevy diváků situační. Dynamicky se měnící situace zatěžuje psychiku fanouška, který je příznivcem jednoho mužstva. Protože je v hledišti hodně fanoušků, můžou vzniknout situace, kdy se pod emoční tlak dostane velké množství příznivců, a v krajním případě se při překročení odolnosti vůči tomuto stresu mohou vyskytnout formy chování, které mají rysy sociálně negativních jevů.⁴⁰

Různé druhy agrese se vyskytují ve všech sportech, je však důležité určit různá sportovní odvětví a možnosti výskytu agrese. Součástí sportovního soutěžení je snaha zvítězit a být lepší než soupeř a to vyžaduje určitou míru agrese. Agrese je tak částí podstaty sportu. Agrese v takovéto úrovni je však tolerovatelná. Agrese, která překračuje tolerovatelnou hranici, je však už problémem. Jednotlivé sporty lze z hlediska agrese zařadit do pěti skupin. První skupinou jsou sporty, kde je agrese podstatnou částí provádění sportu. Jde především o úpolové sporty, kde se agresivita předpokládá a projevy agresivity jsou omezeny pravidly nebo technickými věcmi, jako jsou přilby u boxerů. Druhou skupinou jsou sporty, kde se předpokládá fyzický kontakt mezi sportovci. V těchto sportech ale není agrese podstatou sportu. Patří sem především kontaktní sportovní hry. Třetí skupinou jsou sporty, ve kterých se výskyt agrese nepředpokládá, ale může k němu dojít, jelikož sportovci jsou ve vzájemném kontaktu. Patří sem běžecké disciplíny v atletice nebo cyklistika. Do čtvrté skupiny patří sporty, které neumožňují fyzický kontakt, jelikož soupeři jsou od sebe odděleni a to například sítí. Do této skupiny patří například odbíjená nebo tenis. Poslední pátou skupinou jsou

³⁹ MAREŠ, M., SMOLÍK, J., SUCHÁNEK, M. *Fotbaloví chuligáni*. Brno, 2004. s. 138.

⁴⁰ SLEPIČKA, P. a kolektiv. *Divácká reflexe sportu*. Praha, 2010. s. 86-87.

sporty nazývané esteticko-koordinační. Soutěží se v časových odstupech a kontakt je spíše zprostředkovaný.⁴¹

Být na sportovním utkání v hledišti, to je pro diváky dobrodružství, je to protiklad všedního pracovního dne. Pravděpodobnost výskytu divácké agrese záleží také na situacích, které probíhají na hřišti. Důležité je také to, zda je utkání přátelské nebo mistrovské, protože v mistrovských utkáních v ligových soutěžích jde o body do tabulky a zápas je tak důležitější. Na diváckých reakcích se podílí vývoj zápasu či závodu, jelikož pokud oblíbený tým, či závodník, nevede, fanoušci jsou frustrováni a situace může vyústit až k agresivním projevům fanouška. Projevy diváků se liší podle sportu, který diváci navštěvují. Nejčastěji navštěvují fotbal a hokej a zde se objevuje verbální agrese jako pískání, pokřiky, nadávky. Horší jsou fyzické agresivní projevy fanoušků, kdy ničí stadion nebo vhadzují nějaké předměty na hrací plochu. V současné době je násilí nejčastějším projevem agrese mezi fanouškovskými skupinami. Pro některé fanoušky je právě násilí důvod proč přijít na stadion, a pokud je tomu zamezeno, takoví fanoušci realizují násilné akce mimo sportovní stadion.⁴²

Podstatou jedince ve sportu je, podobně jako v jiných oborech, úspěch. Úspěch je cílem a jsou s ním spojeny další atributy jako sláva, popularita a také peníze. K tomu, aby sportovec dosáhl úspěšného cíle, musí projít cestu plnou fyzického vypětí a odříkání. Tyto faktory se na sportovcích projevují agresivním chováním.⁴³

„Sportovní družstvo má charakter malé sociální skupiny. Z hlediska sociálních interakcí ve sportovním družstvu mají sportovní družstva povahu interaktivních a koaktivních skupin. Interaktivní skupina se formuje za účelem dosažení určitého cíle. Členové pracují koordinovaně, jsou na sobě závislí a neúspěch jednoho naruší progres všech ostatních členů. Příkladem takových skupin jsou sportovní družstva v kolektivních sportech. V nich je míra souvislosti mezi sociální interakcí a sportovní činností nejvyšší. Jednotlivé složky sociálních interakcí v rámci družstva mají přímý vliv na efektivitu této činnosti. Koaktivní skupiny jsou strukturovány způsobem, který dovoluje určitý stupeň nezávislosti mezi členy v průběhu dosahování cílů. Intenzita

---

⁴¹ SLEPIČKA, P. a kolektiv. *Psychologie sportu*. Praha, 2006. s. 160-161.

⁴² SLEPIČKA, P. a kolektiv. *Psychologie sportu*. Praha, 2006. s. 167-168.

⁴³ SÁDOVSKÝ, S. *Právní aspekty násilí ve sportu*. Praha, 2010. s. 14-15.

interakcí u těchto skupin není jako v předchozím případě. Sociální interakce uvnitř skupiny není součástí vlastní činnosti a v závodě může být mimo skupinu.⁴⁴

Reakce sportovních diváků jsou v různých sportovních odvětvích odlišná. Fotbal je divácky nejpopulárnější sport, a fanoušci fotbalu bývají označováni jako nejproblémovější sportovní diváci. Ve fotbale lze diváky rozdělit na několik skupin, které jsou většinou odděleny. Je to kotel domácích fanoušků, kotel hostujících fanoušků a publikum na ostatních tribunách. Kotle fanoušků jsou na stadionu umístěny naproti sobě, aby nedošlo ke styku mezi nimi. Na startu utkání bývají fanoušci na fotbalovém stadionu klidní, nevulgární a těší se na zápas. Průběh samotného utkání ovlivňuje reakce fanoušků. Ke konci utkání jsou reakce diváků intenzivnější a bývají vulgární, a to i v případě, že oblíbený tým diváků vyhrává. V hokeji je to podobné jako ve fotbale, také jsou od sebe odděleny kotle fanoušků. Sportovní haly, ve kterých se hokejové zápasy hrají, jsou ale uzavřenější než fotbalové stadionu. Prostorová uzavřenost vytváří komornější prostředí než na fotbalových zápasech, to má vliv na reakce hokejových diváků. Chování diváků a činnost obou kotlů je podobná jako u fotbalu, reakce diváků jsou také závislé na průběhu zápasu. Rozdíl oproti fotbalu je v nižším počtu vulgárních projevů. Během basketbalového zápasu je chování diváků odlišné oproti chování hokejových a fotbalových fanoušků. Na basketbalu jsou kotle fanoušků přítomny jen někdy a nebývají tak zjevně vymezeny jako například ve fotbale. Reakce diváků jsou také závislé na předvedené hře. Ve volejbale je to podobné jako u basketbalu, mezi diváky jsou často bývalí hráči tohoto sportu, dokážou tak zhodnotit kvalitu hry.⁴⁵

„Vznik konfliktů v hledišti, zejména fotbalovém, závisí na objektivní situaci na hrací ploše i na míře psychické odolnosti a na momentálním psychickém rozpoložení jedince ve smyslu schopnosti čelit stresujícím podnětům. Význam frustrační tolerance je i v tomto kontextu dán schopností či kapacitou vzdorovat frustračním podnětům přiměřeným způsobem. V této souvislosti můžeme zobecnit, že právě konflikt a násilí diváků je charakterizován oslabenou schopností zvládat emoční stavy. Sledování akční a dynamické sportovní podívané, jakou je fotbal, nabízí emotivně vzrušující zážitek, vyvolávající širokou paletu nálad, reakcí a projevů chování. Klidná divácká soustředěnost může být v rychlém sledu střídána výbuchem hněvu, přívalem nadšení či

---

⁴⁴ SLEPIČKA, P. a kolektiv. *Psychologie koučování*. Praha, 1988. s. 119.

⁴⁵ SLEPIČKA, P. a kolektiv. *Divácká reflexe sportu*. Praha, 2010. s. 118-122.

skleslostí zoufalství. Impulzivní objetí sousedícího diváka může být situačně rychle překryto přívalem nadávek a použitím pěstí.⁴⁶

5.1 Derby

Derby utkání jsou zápasy plné napětí mezi dvěma rivaly obvykle z jednoho města. Ve světovém fotbale se často hrají taková derby. Turecké derby mezi Galatasaray a Fenerbahce, oba kluby sídlí v tureckém městě Istanbul, dalším velkým derby jsou zápasy mezi Olympiakosem a Panathinaikosem, v Řecku toto derby často rozhoduje o vítězi řecké fotbalové ligy. Ve Skotsku se hraje také slavné derby a to mezi kluby z města Glasgow, mezi Celticem a Rangers. V Srbsku byly dva kluby založeny v rozmezí šesti měsíců a mají stadiony od sebe vzdáleny přibližně 500 metrů. Jde o kluby z Bělehradu a to Partisan a Crvena Zvezda.⁴⁷

Vzhledem k tomu, že se pražské kluby Sparta a Slavia často utkávaly, narůstala popularita těchto zápasů. Fanoušci obou týmů si dokázali vždy vychutnat neúspěch soupeřova týmu, ale když jeden z týmů sestoupil z nejvyšší soutěže, tak si fanoušci uvědomili, že bez derby to není tak zábavné. Slavia sestoupila z nejvyšší soutěže celkem třikrát, poprvé v roce 1951, do nejvyšší soutěže se vrátila v roce 1965, od té doby nesestoupila. To Sparta musela hrát nižší soutěž jen jednou a to poté, co sestoupila v roce 1975. Na začátku dvacátého století se více dařilo pražské Slavii, která první tým připravovala jen na zahraniční soupeře, a v české lize hrála s rezervou. Spartě se tolik nedařilo, ale když v roce 1911 vyhrála poprvé nad Slavií, tak od té doby už byla na podobné úrovni jako Slavia. Spousta fanoušků v České republice fandí nejen svému oblíbenému týmu, ale také jednomu z pražských týmů, a to Spartě nebo Slavii. V osmdesátých letech se začalo více dařit Spartě, která je aktuálně nejúspěšnějším klubem v České republice, jelikož nasbírala nejvíce mistrovských titulů. Díky Spartě a Slavii dostalo derby v České republice takový význam.⁴⁸

Pražská Sparta byla založena v roce 1893, je to nejúspěšnější český fotbalový klub z hlediska získaných trofejí, jelikož výhru v československé lize a později v české lize zažila mnohokrát. Jejich stadion má kapacitu přibližně dvacet tisíc míst a patří k největším v České republice. V roce 2001 byl na hlavním stadionu vybudován

---

⁴⁶ SEKOT, A. *Sociologické problémy sportu*. Praha, 2008. s. 141.

⁴⁷ GOLDBLATT, D., ACTON, J. *Knihy fotbalu*. Praha, 2010. s. 21.

⁴⁸ JELÍNEK, R., JENŠÍK, M. a kolektiv. *Atlas českého fotbalu*. Praha, 2005. s. 102.

vyhřívací trávnick. Sestup do druhé ligy zažila Sparta jedno v roce 1975, kdy se jí nedařilo v poslední třetině sezony, měla sice dobrý závěr sezony, ale nakonec sestoupila do druhé ligy. Fotbalová Slavie byla založena v roce 1892. Historicky je tento pražský klub druhým nejúspěšnějším týmem v České republice. Slavie v historii klubu sestoupila celkem třikrát.⁴⁹

V historii fotbalu na našem území se odehrálo již mnoho zápasů, které navštíví různý počet fanoušků. Nejvíce lidí v historii bylo na derby v sezoně 1965/1966, tenkrát utkání mezi Spartou a Slavií sledovalo celkem padesát tisíc diváků. Historicky druhý zápas, na kterém bylo nejvíce fanoušků, je také derby, tentokrát ze sezony 1946/1947 z podzimu, tento zápas navštívilo celkem čtyřicet pět tisíc diváků. Dokonce i třetí zápas s největším počtem diváků je derby. A bylo to také v sezoně 1946/1947, tentokrát na jaře a zápas sledovalo také čtyřicet pět tisíc diváků. V sezoně 1996/1997 bylo na utkání mezi klubem Boby Brno a Slavií Prahou více než čtyřicet čtyři tisíc diváků, toto je historicky zápas s největším počtem diváků, pokud bychom nepočítali derby.⁵⁰

V současné době není možné, aby takový počet diváků přišel na utkání nejvyšší fotbalové soutěže v České republice, protože stadiony s největší kapacitou má Sparta Praha a Slavia Praha a jejich kapacita je přibližně dvacet tisíc míst.

V dnešní době patří do projevů fotbalového chuligánství neslušné projevy vůči rozhodčím. V médiích byl hodně rozebírán moment z utkání mezi Bohemians a Spartou Praha a to kvůli tomu, že v květnu 2003 během zápasu fanoušek pražských Bohemians inzultoval rozhodčího. Vzhledem k tomuto incidentu bylo utkání ukončeno a klub Bohemians Praha dostal pokutu. Incident z utkání mezi Spartou a Bohemians pomohl k utužení spolupráce mezi fotbalovými kluby a policií.⁵¹

„Mezi absurdní zákonitosti sportu patří také to, že se v něm někdy velice rychle změní radost ve smutek a euforie v hořké vystřízlivění. Dost podstatně je tímto fenoménem postižen fotbal. Zápas se často odehrává ve vypjaté atmosféře, stadiony jsou vyprodány do posledního místa. Případy měly téměř vždy shodné příčiny. Bezpečnostní opatření byla nedostatečná, technika a vybavení zastaralé. Tam, kde je mnoho lidí pohromadě, vzniká snadno panika, zvláště když hlediště byla přeplněná k prasknutí. V ochozech stadionů se odehrála celá řada tragických událostí. Stovky

⁴⁹ HABRCETL, T. *Fotbalové stadiony v České republice*. Praha, 2001. s. 21-26, 65-70.

⁵⁰ JELÍNEK, R., JENŠÍK, M. a kolektiv. *Atlas českého fotbalu*. Praha, 2005. s. 88.

⁵¹ MAREŠ, M., SMOLÍK, J., SUCHÁNEK, M. *Fotbaloví chuligáni*. Brno, 2004. s. 141.

diváků zaplatily za svoji lásku k nejpoblárnějšimu sportu i životem a tčh, kdo peklo přžili, jsou statisíce.“⁵²

Také ve druhé nejvyšší fotbalové soutěži někdy dojde k fotbalovému výtržnictví. Fotbalový klub z Opavy hrál na jaře v roce 2013 právě druhou nejvyšší fotbalovou soutěž. V zápase s Karvinou vznikl mezi opavskými fanoušky, pořadatelskou službou a bezpečnostní agenturou konflikt. Zasahovat tak museli policisté. Na vlakovém nádraží došlo po zápase ke rvačce, policisté zadrželi celkem tři osoby, které byly podezřelé ze spáchání výtržnictví. Na zápase mezi Opavou a Karvinou bylo celkem 1870 diváků, z toho fanoušků opavského klubu bylo 173.⁵³

5.2 Události a fotbalové chuligánství

5.2.1 Baník Ostrava

Fotbalový klub FC Baník Ostrava byl založen v roce 1922, jeho klubové barvy jsou modrá a bílá. Svě domácí zápasy hraje na stadionu, který má název Na Bazalech. Tento stadion patří k největším v České republice, jelikož jeho kapacita je 19 050 diváků a všechna místa jsou k sezení.⁵⁴

V roce 1999 se odehrálo rizikové utkání mezi Baníkem Ostrava a Sigmou Olomouc. Vzhledem k tomu, že utkání bylo rizikové, byli pořadatelé připraveni na stadionu a policisté ve městě. Utkání se hrálo v Ostravě a fanoušci Olomouce cestovali na zápas vlakem. Soupeřovi fandové předběhli očekávání, jelikož zaútočili na vlak. Během nepořádku byla těžce zraněna jedna žena.⁵⁵

Fanoušci ostravského Baníku se již několikrát projeví jako fotbaloví chuligáni. V roce 2000 se hrálo utkání se Spartou Praha a fanoušci Baníku během zápasu vytrhávali lavičky, blokovali dopravu, vyvolávali nepokoje. V roce 2004 se v Ostravě hrálo mezinárodní utkání Baníku s anglickým týmem Middlesbrough, před zápasem se fanoušci obou týmů poprali. O tři roky později, v prosinci, opět utkání mezi Baníkem a Spartou. Chuligáni z Ostravy se snažili vlézt mezi fanoušky Sparty. Došlo k boji s policií, chuligáni byli rozehnáni policisty na koních. V únoru roku 2012 hráli fotbalisté Baníku v Mladé Boleslavi, utkání muselo být v druhém poločase přerušeno,

---

⁵² SUCHÁNEK, J. *Odvracená tvář sportu*. Praha, 2006. s. 41.

⁵³ ŠULC, V. *Bude bitka, hej!*. Policista, 2013. č. 5. s. 4.

⁵⁴ HABRCETL, T. *Fotbalové stadiony v České republice*. Praha, 2001. s. 32.

⁵⁵ SUCHÁNEK, J. *1500 sportovních tragédií*. Praha, 2001. s. 52.

jelikož chuligáni napadli pořadatele. Zápas musel být na deset minut přerušen, na stadionu zasahovala policie a několik výtržníků zadržela.⁵⁶

5.2.2 Skotsko

Před více než sto lety, v roce 1902, došlo k tragédii ve Skotsku, kde se hrál zápas s Anglií. Hrání se v Ibrox Parku, v Glasgowě, a na diváky dohlíželi dobrovolní pořadatelé, kteří cedulemi oznamovali zaplnění dané části hlediště. Na stadionu byli i policisté. Utkání sledovalo přibližně 70 000 fanoušků. Chvilku po startu zápasu praskla dřevěná konstrukce západního sektoru ke stání a vznikla tam díra, kterou propadávali lidé. Tisíce dalších se začali tlačit k východu a vznikla panika. Celkem bylo přes 500 zraněných lidí a 25 lidí přišlo o život.⁵⁷

5.2.3 Tragédie v Belgii

„V rámci finále Poháru mistrů evropských zemí (předchůdce dnešní Ligy mistrů) mezi FC Liverpool a Juventusem Turín zemřely desítky lidí. Pořadatelé na Heysel stadiónu podcenili snad všechny možné předpisy, nevadilo jim, že fanoušky obou týmů odděloval jen chabý plot. Britští hooligans chtěli odčinit rok starou událost z římského finále, tedy pomstít své pobodané krajany. Jenže v Bruselu se staly cílem jejich odvety rodiny a lidé středního věku. Úprk Italů ke zdi dalšího sektoru zatížil neúměrně konstrukci, stará a chatrná tribuna nevydržela. Pod jejími troskami zahynulo 39 lidí, z toho 2 ženy a 11letý chlapec.“⁵⁸

5.2.4 Manchester United

Slavný anglický fotbalový klub Manchester United postihla tragédie před více než padesáti lety. V roce 1958 cestovali fotbalisté Manchesteru United z utkání v Bělehradě. V Evropě byla zima a počasí špatné. Letadlo havarovalo, celkem bylo v letadle 44 cestujících, z toho jich 23 zahynulo.⁵⁹

---

⁵⁶ IDNES.CZ. *Převrácené policejní auto, ničení města. I to přinesly duely Baníku.* [on-line]. [cit. 2014-04-02]. Dostupné z WWW: < http://fotbal.idnes.cz/vytrznosti-kterych-se-dopustili-fanousci-baniku-f7n-fotbal.aspx?c=A140324_122353_fotbal_min>.

⁵⁷ TOUSSAINT, J., ZORO, J., BACKHOUSE, F. *501 katastrof, které otřásly světem.* Praha, 2012. s. 90.

⁵⁸ ŠULC, V. *Temné hodiny fotbalu.* Policista, 2013. č. 5. s. 5.

⁵⁹ TOUSSAINT, J., ZORO, J., BACKHOUSE, F. *501 katastrof, které otřásly světem.* Praha, 2012. s. 95.

Manchester United, který kvůli letecké tragédii přišel o osm hráčů, se postupem doby stal jedním z nejslavnějších fotbalových klubů, aktuálně je to klub, který získal nejvíce ligových titulů v Anglii.

5.2.5 Liverpool

„Koncem jara 1989, kdy se měl Liverpool utkat s Nottinghamem Forest na semifinále poháru FA, panoval v anglickém fotbale chaos. Anglické kluby měly zákaz účasti na evropských soutěžích a výtržnosti byly na denním pořádku. Sektory stále nebyly dělené na menší části a před vniknutím fanoušků chránily hřiště ploty, často z ostnatého drátu. Návštěva fotbalového utkání nebyla nijak příjemným zážitkem. Ani dříve se ale neobešly bez incidentů a při mačkanici v roce 1981 bylo zraněno asi 40 diváků.“⁶⁰

Stadion Hillsborough se nachází ve městě Sheffield. Na utkání Liverpool s Nottinghamem přišly tisíce fanoušků vzhledem k dopravní zácpě se zpožděním, nebezpečnou tlačenicí u turniketů vyřešila policie otevřením vchodové brány. Bránou šlo přibližně pět tisíc fanoušků, pro které už nebylo dost místa. Při tragédii na stadionu Hillsborough přišlo o život celkem 96 osob.⁶¹

5.2.6 West Ham United

V roce 1980 se mělo odehrát utkání mezi West Hamem United a týmem Castilly v Madridu. Na zájezd se chystalo hodně fanoušků, a proto se rozhodlo vedení klubu West Ham United udělat bezpečnostní opatření. Každý, kdo chtěl do Španělska cestovat, musel odevzdat fotografii, adresu a číslo pasu. Fanoušci dostali dopis od kapitána West Hamu Billyho Bondse, který je v něm žádal o slušné chování. Bylo to ale zbytečné, na stadionu to vypadalo tak, jako by se fanoušci ani o fotbal nezajímali. Fanoušci se rvali mezi sebou, došlo k desítkám potyček, toto chování zkazilo dojem z celého pohárového utkání.⁶²

---

⁶⁰ TOUSSAINT, J., ZORO, J., BACKHOUSE, F. *501 katastrof, které otřáslý světem*. Praha, 2012. s. 107.

⁶¹ ŠULC, V. *Temné hodiny fotbalu*. Policista, 2013. č. 5. s. 5.

⁶² SUCHÁNEK, J. *Odvrácená tvář sportu*. Praha, 2006. s. 42.

5.2.7 Bradford

V roce 1985 to vypadalo, že anglický fotbalový klub FC Bradford bude postupovat do vyšší soutěže, to se mu také podařilo a zajistil si postup do druhé divize. V květnu se hrálo utkání s Lincoln City a oslavovat na něj přišlo jedenáct tisíc fanoušků. Chvilí před koncem prvního poločasu, za remízového stavu, začala tribuna hořet. Pořadatelé a policisté hned začali evakuovat fanoušky. Požár se dostal až na střechu. Při tragédii přišlo o život 50 lidí. Spoustu dalších diváků se podařilo zachránit díky odvaze jiných diváků a policistů, dvacet dva osob dostalo za svou odvahu ocenění za statečnost.⁶³

5.2.8 Další evropské události

V Německu došlo k neštěstí v roce 2005. Fanoušek z Darmstadu se při utkání s Frankfurtem pokoušel utéct před rozzlobenými fanoušky Frankfurtu. Při útěku před fanoušky spadl z šest metrů vysokého plotu a pád nepřežil. Bylo mu dvacet tři let.⁶⁴

Stadion v Řecku, který nese název hrdiny řecké války z 19. století Georgiose Karaiskakise, fungoval již v roce 1896 a to při zahájení olympijských her v Athénách jako velodrom. Poté si z něj udělal domácí stadion nejúspěšnější řecký fotbalový klub Olympiakos. V řeckém hlavním městě má Olympiakos dva velké konkurenty a to Panathinaikos a AEK Athény. Utkání mezi těmito týmy se nazývají derby. Když se hraje derby, je to pro fanoušky velká událost. Podobně tomu bylo v roce 1981, kdy se hrál zápas mezi Olympiakosem a AEK Athény. Na Karaiskakisův stadion se dostaly dva tábory fanoušků. Olympiakos vyhrál velkým rozdílem a to 6:0. Pro příznivce vítězného týmu to byl důvod k oslavám, a tak se nahrnuli k východům, aby mohli v oslavách pokračovat jinde. Nedokonale otevřená brána u východu se stala příčinou největší tragédie v historii řeckého fotbalu.⁶⁵

Všechny zápasy, které hrál turecký fotbalový klub Galatasaray Istanbul, byly spojeny s fotbalovým vandalismem. Než začalo utkání s Arsenallem, které se hrálo v Kodani, bylo zatčeno celkem devatenáct osob. V zápase byl lepším týmem Galatasaray a zaslouženě zvítězil, což spustilo oslavy v Turecku, při kterých došlo

⁶³ TOUSSAINT, J., ZORO, J., BACKHOUSE, F. *501 katastrof, které otřásly světem*. Praha, 2012. s. 104-105.

⁶⁴ SUCHÁNEK, J. *Odvrácená tvář sportu*. Praha, 2006. s. 45.

⁶⁵ TOUSSAINT, J., ZORO, J., BACKHOUSE, F. *501 katastrof, které otřásly světem*. Praha, 2012. s. 103.

k několika tragickým událostem. Následkem událostí spojených s oslavou vítězství zemřelo osm osob a osmdesát lidí bylo zraněno.⁶⁶

Před více než třiceti lety se hrál poslední zápas třetího kola Poháru UEFA mezi Spartakem Moskva a nizozemským klubem Haarlem. Nizozemský tým měl za sebou nejúspěšnější sezonu v nizozemské lize, ale jelikož klub prodal svého nejlepšího hráče a Spartak Moskva neměl v týmu nějaké slavné fotbalisty, nebyl o utkání moc velký zájem, proto se do Moskvy vypravila asi stovka příznivců nizozemského klubu. Ani fanoušci Spartaku Moskva se na zápas moc netěšili. Pořadatelé na to, že přišlo málo diváků, zareagovali tak, že uzavřeli část stadionu a fanoušky, co na stadionu byli, dali do jednoho sektoru. Když Spartak v zápase vedl o jeden gól a domácí tým tento výsledek držel, fanoušci začali opouštět stadion. Pak však uslyšeli, že Spartak Moskva dal další gól, a začali se vracet na tribunu. Na stadionu došlo k zranění spousty lidí a několik desítek osob se ze zápasu už nevrátilo.⁶⁷

5.2.9 Afrika

Fotbal na západě Afriky berou fanoušci jako karneval a během kvalifikace na Světový pohár 2010 v zápase mezi Pobřežím Slonoviny a Malawi to tak bylo. Utkání bylo vyprodané a hrálo se na stadionu v Abidžanu. Stadion zaplnil rozjásaný dav, který byl oblečen do dresů domácího týmu. Fanoušci hráli na hudební nástroje, tančili a podporovali svůj tým. V týmu Pobřeží Slonoviny hraje několik hráčů, kteří úspěšně působí v evropských klubech. Dlouho před začátkem zápasu byly ochozy přeplněné. Těsně před startem zápasu nevydržela strkání fanoušků jedna ze zdí a zřítíla se. Zajímavé je, že utkání se i přes tragédii odehrálo. Pobřeží Slonoviny vyhrálo 5:0.⁶⁸

V roce 1966 v Káhiře se hrálo utkání mezi týmy Zamalek a Sporting Club, v zápase vášně vyvrcholily až tak, že stadion byl skoro zdemolován. V roce 1974 došlo k tragédii znovu v Egyptě v Káhiře. Hrál se tam zápas, o který byl mezi fanoušky velký zájem. Zamalek měl na programu zápas s Duklou Praha. Před zápasem došlo k tlačenci, kde přišlo o život 48 lidí. V roce 1991 se v jihoafrickém městě hrálo utkání mezi týmy Kaizers Chiefs a Orlando, fanoušci obou týmů se poprali.⁶⁹

---

⁶⁶ SUCHÁNEK, J. *Odvrácená tvář sportu*. Praha, 2006. s. 45.

⁶⁷ TOUSSAINT, J., ZORO, J., BACKHOUSE, F. *501 katastrof, které otráslly světem*. Praha, 2012. s. 104.

⁶⁸ TOUSSAINT, J., ZORO, J., BACKHOUSE, F. *501 katastrof, které otráslly světem*. Praha, 2012. s. 113.

⁶⁹ SUCHÁNEK, J. *Odvrácená tvář sportu*. Praha, 2006. s. 43-44.

V roce 2001 zažil fotbal v Africe tragédii, jelikož během jednoho měsíce došlo k smutným událostem v Pobřeží Slonoviny, v Jihoafrické republice a také v Demokratické republice Kongo. V květnu roku 2001 se v Ghaně hrálo utkání mezi kluby, které byly velkými rivaly. Zápas se hrál v hlavním městě Ghany, v Akkře na sportovním stadionu. Při každém verdiktu rozhodčího v neprospěch oblíbeného týmu jednoho z táborů fanoušků se zvedla vlna protestů, dokonce také fotbalisté na hřišti se uráželi. Většinu zápasu vedl tým Kotoka a jeho fanoušci byli v dobré náladě. Jakmile však Hearts vyrovnali, situace se zhoršila. Jakmile Hearts šli v zápase do vedení, fanoušci prohrávajícího týmu začali ničit tribuny a po policistech házet sedačky, ty házeli také po soupeřových fanoušcích. Na stadionu použila policie slzný plyn, fanoušci začali utíkat, jenže brány byly zamčené. Na stadionu vznikla panika, celkem na stadionu přišlo o život více než sto lidí, další stovky osob byly zraněny.⁷⁰

---

⁷⁰ TOUSSAINT, J., ZORO, J., BACKHOUSE, F. *501 katastrof, které otřásly světem*. Praha, 2012. s. 110.

6 Události v roce 2014

6.1 Rizikové utkání mezi Baníkem Ostrava a Spartou Praha

Utání mezi Baníkem Ostrava a Spartou Praha, které se hrálo v březnu, přineslo projevy fotbalového chuligánství. S fanoušky pražského klubu měla policie práci již před zápasem, ovšem k největším nepokojům došlo o poločasové přestávce a agresivnější byli fanoušci domácího týmu. Druhý poločas začal o dvacet dva minut později, jelikož o poločasové přestávce se fanoušci obou týmů snažili zdolat ploty, který je od sebe odděluje. Chuligáni domácího týmu vytrhávali sedačky, musela zasahovat policie. Ta nakonec zadržela třicet osob.⁷¹

„Disciplinární komise Fotbalové asociace ČR potrestala Baník Ostrava za nezvládnutí pořadatelské služby v ligovém duelu se Spartou pokutou 300 tisíc korun a podmíněným uzavřením hlediště na stadionu na Bazalech na dva zápasy. Podmínka trvádo konce kalendářního roku. Baník se proti trestu nebude odvolávat. Potrestána byla i Sparta pokutou 50 tisíc korun. Baníku hrozilo nepodmíněné uzavření stadionu na tři zápasy a povinnost sehrát utkání nejméně 100 kilometrů od Ostravy. Komise se však vzhledem k polehčujícím okolnostem rozhodla pro mírnější trest.“⁷²

6.2 Derby

V dubnu roku 2014 se odehrálo pražské derby mezi Spartou Praha a Slavií Praha. Zápas se hrál na Letné, kde stojí domácí stadion Sparty, a fanoušci Slavie se na stadion svého rivala vydali průvodem. Fanoušci Slavie se cestou na stadion Sparty dostali do potyček s policií a to především na Čechově mostě. Policie proti fanouškům zasáhla, jelikož i přes upozornění začali příznivci Slavie používat pyrotechniku. Celkem policie zadržela ve spojitosti s derby 86 osob, většina z nich byli slávisté, ti se tak

---

⁷¹ SEIDL, J. *Válka v hledišti. Fotbal musel počkat, policie zadržela třicet chuligánů*. [on-line]. [cit. 2014-04-02]. Dostupné z WWW: < http://fotbal.idnes.cz/ostrava-sparta-radeni-chuligani-dag-fotbal.aspx?c=A140322_180144_fotbal_min >.

⁷² DOUBRAVA, M. *Baník musí za fanoušky zaplatit 300 tisíc korun a má podmínku*. [on-line]. [cit. 2014-04-15]. Dostupné z WWW: < <http://www.fotbalportal.cz/cesko/gambrinus-liga/35667-banik-musi-za-fanousky-zaplatit-300-tisic-korun-a-ma-podminku/> >.

dopustili přestupku výtržnictví. Před utkáním příznivec Sparty hodil na autobus slávistického týmu sklenici a lehce zranil brankáře pražské Slavie.⁷³

6.3 Utkání Slovácka s Brnem

V březnu se odehrálo utkání mezi Slováckem a Brnem. Domácímu Slovácku se dařilo a vyhrálo velkým rozdílem a to 5:0. Před zápasem bylo připraveno jít do sektoru hostů přibližně 300 fanoušků Brna. Již před vstupem na stadion jim bezpečnostní agentura zabavila pyrotechniku. Hned po začátku utkání fanoušci Brna zapalovali vlajky, během zápasu došlo k nepokojům, v sektoru hostů byly zničeny záchody. Policie na utkání zadržela celkem sedm mužů, dva z nich byli fanoušci Slovácka.⁷⁴

6.4 Hooligans ve Švédsku

„Smrtí jednoho z fanoušků skončily potyčky hooligans při utkání prvního kola švédské fotbalové ligy. Duel Djurgaardenu na hřišti Helsingborgu byl kvůli vyhrocené atmosféře v prvním poločase předčasně ukončen. Podle informací policie utrpěl čtyřiačtyřicetiletý muž vážná zranění, kterým po převozu do nemocnice podlehl. Švédská média uvedla, že fanouška hostujícího týmu trefil do hlavy předmět hozený z opačného tábora ještě před úvodním hvizdem. Jakmile se na stadionu rozšířila zpráva, že muž zranění nepřežil, rozčilení příznivci Djurgaardenu se začali dobývat na hřiště. Rozhodčí proto duel ve 41. minutě za stavu 1:1 ukončil.“⁷⁵

6.5 Semifinále řeckého poháru

V dubnu se hrálo semifinále Řeckého fotbalového poháru. Utkali se mezi sebou PAOK Soluň a Olympiakos Pireus. Fanouškům klubu z města Pireus se přezdívá ančovičky. Fanoušek PAOK Solun vysypal na střídačku Olympiakosu několik kilogramů ančoviček, tento incident zdržel utkání a to přibližně o hodinu. Fanoušek byl nakonec chycen policií. Někteří příznivci fotbalového klubu PAOK se už před zápasem

---

⁷³ VODĚNKA, T. *Vedení Slavie považuje zásah policie proti průvodu za nepřiměřený*. [on-line]. [cit. 2014-04-15]. Dostupné z WWW: <[http://www.fotbalportal.cz/cesko/gambrinus-liga/35955-vedeni-slavie-povazuje-zasah-policie-proti-pruvodu-za-neprimereny-/->](http://www.fotbalportal.cz/cesko/gambrinus-liga/35955-vedeni-slavie-povazuje-zasah-policie-proti-pruvodu-za-neprimereny-/).

⁷⁴ IDNES.CZ. *Fanoušci Brna zdemolovali na stadionu v Uherském Hradišti záchody*. [on-line]. [cit. 2014-04-02]. Dostupné z WWW: <http://fotbal.idnes.cz/fanousci-brna-zdemolovali-na-stadionu-v-uherskem-hradisti-zachody-10v-/fotbal.aspx?c=A140323_085530_fotbal_par>.

⁷⁵ LIDOVKY.CZ. *Smrt na fotbale. Konflikt fanoušků ve Švédsku skončil tragicky*. [on-line]. [cit. 2014-04-01]. Dostupné z WWW: <http://sport.lidovky.cz/potycky-fotbalovych-fanousku-si-ve-svedsku-vyzadaly-lidsky-zivot-1d6-/fotbal-zahranicni-souteze.aspx?c=A140330_184031_in-fotbal-zahranici_makr>.

poprali s policií. Také průběh zápasů byl vyhrocen, v utkání rozhodčí rozdal celkem tři červené karty.⁷⁶

6.6 Výtržnictví v Uruguay

„Nedávné hromadné výtržnosti fanoušků vyústily v odstoupení celého vedení Uruguayské fotbalové asociace. Fotbaloví chuligáni se naposledy porvali v Montevideu při středečním utkání Poháru osvoboditelů mezi domácím Nacionalem a argentinským celkem Newell's Old Boys a při zásahu proti nim bylo zraněno 40 policistů. Uruguayský prezident José Mujica pak nařídil stáhnout policisty ze zápasů Nacionalu a Peñarolu, nejpopulárnějších klubů v zemi. Federace se rozhodla pokračovat v domácí soutěži, ale víkendový zápas Peñarolu s týmem Miramar Misiones byl odložen, protože fotbalisté nechtěli hrát kvůli obavám o svou bezpečnost.“⁷⁷

---

⁷⁶ IDNES.CZ. *Pohárové semifinále v Řecku natahovaly ančovičky i bitka reprezentantů*. [on-line]. [cit. 2014-04-18]. Dostupné z WWW: <http://fotbal.idnes.cz/fotbal-recko-fanousci-nasili-dgx-fot_zahranici.aspx?c=A140417_205907_fot_zahranici_ten>.

⁷⁷ DOUBRAVA, M. *Po výtržnostech fanoušků rezignovalo vedení uruguayského fotbalu*. [on-line]. [cit. 2014-04-02]. Dostupné z WWW: <<http://www.fotbalportal.cz/ostatni/vse/35732-po-vytrznostech-fanousku-rezignovalo-vedeni-uruguaysekeho-fotbalu/>>.

7 Instituce ovlivňující dění ve fotbalu

7.1 UEFA a FIFA

Posuzování fotbalového násilí, ale i násilí v jiných sportech je spojeno především s trestněprávní praxí. Do dnešní doby v českém právním řádu není speciální právní úprava, která by se zabírala aplikací obecného trestního práva na situace vzniklé ve spojitosti s fotbalovými zápasy.⁷⁸

Řídícím orgánem světového fotbalu je FIFA (Fédération Internationale de Football Association). Organizace vznikla v roce 1907 a založili ji Belgie, Dánsko, Francie, Nizozemsko, Španělsko, Švédsko a Švýcarsko. Britské země se k organizaci později přidaly. FIFA organizuje všechny významné fotbalové turnaje, jako třeba mistrovství světa ve fotbale. Fotbalové země jsou rozděleny do šesti konfederací podle světadílů. FIFA sdružuje přibližně 200 fotbalových zemí.⁷⁹

UEFA (Union of European Football Associations) byla založena v roce 1954. UEFA se snaží ve spolupráci s evropskými fotbalovými svazy zlepšovat situaci kolem fotbalu. Problémy fotbalového chuligánství na stadionech řeší hlavně Kontrolní a disciplinární komise UEFA. Fotbalové kluby může UEFA potrestat například udělením pokuty, zavřením stadionu, přeložením zápasu na jiný stadion, opakováním zápasu, odečtením bodů. Projevy fotbalového chuligánství se zabývá také FIFA.⁸⁰

„UEFA i FIFA se společně podílely v roce 1999 na založení Nadace Daniela Nivela, která se zabývá vědeckým výzkumem sportovního násilí, opatřeními k jeho předcházení a sbírkami na podporu jeho obětí. Nadace byla založena z podnětu Německého fotbalového svazu, který tím reagoval na brutální napadení francouzského čteníka německými chuligány v průběhu mistrovství světa ve fotbale v roce 1998. Podpořily ji i fotbalové svazy Anglie, Nizozemí a Itálie. Nadace již uspořádala několik odborných seminářů a hodlá nadále působit na sociálně-pedagogickém a vědeckém poli.“⁸¹

---

⁷⁸ SÁDOVSKÝ, S. *Právní aspekty násilí ve sportu*. Praha, 2010. s. 31.

⁷⁹ GOLDBLATT, D., ACTON, J. *Kniha fotbalu*. Praha, 2010. s. 154.

⁸⁰ SMOLÍK, J. *Fotbalové chuligánství*. Karlovy Vary, 2008. s. 208-209.

⁸¹ MAREŠ, M., SMOLÍK, J., SUCHÁNEK, M. *Fotbaloví chuligáni*. Brno, 2004. s. 169.

7.2 Rada Evropy

„Z evropských mezivládních organizací se stabilně politikou proti fotbalovému chuligánství začala zabývat především Rada Evropy. Rada Evropy vznikla v roce 1949 jako organizace několika západoevropských států. Byla založena s cílem podporovat jednotu a spolupráci v Evropě, spolupracovat v oblastech hospodářství, kultury a vědy a zvláště pak přispět k demokratizaci a prosazování menších práv. Hlavními orgány Rady Evropy jsou Výbor ministrů, Parlamentní shromáždění, Kongres obcí a regionů Evropy a sekretariát. Pro potírání fotbalového chuligánství má největší význam Evropská úmluva k diváckému násilí a nevhodnému chování při sportovních utkáních. Byla podepsána 19. srpna 1985 ve Štrasburku, především v reakci na tragédii v Bruselu.“⁸²

V některých evropských státech jsou skupiny fanoušků, které nejen, že s projevy fotbalového chuligánství nesouhlasí, ale také proti těmto projevům vystupují. Kampaň, která začala v Anglii a bojuje proti projevům chuligánství na fotbale, se již rozšířila i do Polska a Nizozemska. V posledních letech se v Evropě vzniklo poměrně hodně vládních a nevládních organizací, které bojují proti rasismu a násilí na stadionech. Oproti období přibližně před třiceti lety se účinnost těchto opatření zvětšila, úplně se ovšem rasistické pokřiky a násilí na stadionech vymýtí nepodařilo. Díky angažovanosti hráčů, fotbalových legend a také států se v poslední době podařilo snížit množství projevů fotbalového chuligánství na fotbalových utkáních.⁸³

Dle doporučení výboru Rady Evropy o úloze sociálních a výchovných opatření v prevenci násilí při sportovních utkáních by se měla přijmout opatření pro zlepšení práce s fotbalovými fanoušky, sportovní kluby by měly být motivovány, aby s fanoušky pracovaly v užším vztahu, aby daly fanouškům možnost založit si oficiální fanklub.⁸⁴

7.3 Evropská unie

Projevy fotbalového násilí a rasismu se začala zabývat již také Evropská unie. Státy Evropské unie jsou zároveň také členskými státy Rady Evropy. Proto také opatření Evropské unie navazují především na fotbalovou úmluvu Rady Evropy z roku 1985. Evropská unie se projevy fotbalového chuligánství zabývá především v rámci

⁸² MAREŠ, M., SMOLÍK, J., SUCHÁNEK, M. *Fotbaloví chuligáni*. Brno, 2004. s. 162-163.

⁸³ MAREŠ, M., SMOLÍK, J., SUCHÁNEK, M. *Fotbaloví chuligáni*. Brno, 2004. s. 169-170.

⁸⁴ MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *Bezpečí na sportovních utkáních*. 2008. s. 27.

mezivládní politiky v oblasti policejní a justiční spolupráce v trestních věcech. V roce 1997 bylo přijato rozhodnutí Rady k zamezení a regulaci fotbalového násilí prostřednictvím zákazů na stadionech. Projevy rasismu na fotbalových stadionech se zabývá také Evropské středisko se sídlem ve Vídni.⁸⁵

7.4 Fotbalové stadiony a návštěvnost

Pokud by na fotbalové stadiony nechodili diváci, tak by to nebyl fotbal. Více než sto let již fanoušci přispívají na platy hráčů, tvoří atmosféru na fotbalovém utkání. Utkání hrané před prázdnými tribunami není takové, jako když jsou na utkání přítomni fanoušci. Stále více zemí zakládá profesionální fotbalové soutěže a roste tak oblíbenost fotbalu, proto také průměrná návštěvnost na fotbalových stadionech stále stoupá. Ligové soutěže, na které chodí nejvíce fanoušků, jsou v Evropě. Na Premier League v Anglii, na Bundesligu v Německu a na La Ligu ve Španělsku přijde za rok více než jedenáct miliónů diváků. Zajímavostí je, že Championship, což je druhá nejvyšší soutěž v Anglii, má vyšší průměrnou návštěvnost fanoušků v posledních letech než nevyšší soutěž ve Francii a v Itálii.⁸⁶

Mezi jeden z nejslavnějších fotbalových stadionů patří ten, který stojí v hlavním městě Anglie, v Londýně, a jmenuje se Wembley. Původní stadion Wembley byl postaven v roce 1923. I když byl stadion Wembley pravidelně modernizován, opotřeboval se a stal se nevyhovujícím. Anglická asociace nechala stadion zbourat a bylo postaveno nové Wembley, které bylo otevřeno v roce 2007. Nové Wembley je jedním z nejlépe vybavených stadionů na světě a jeho kapacita je devadesát tisíc míst.⁸⁷

V březnu roku 1899 na Letné hrála Slavia zápas s anglickým Oxfordem, na utkání se přišlo podívat celkem čtyři tisíce diváků. Od té doby začal boj o diváky, začaly se brát v úvahu termíny zápasů, počasí a také atraktivita hry. Když se v roce 1911 podařilo pražské Spartě poprvé v historii vyhrát nad rivalem Slavií, přišlo o rok později na utkání poprvé v historii na našem území více než deset tisíc diváků, celkem jich tehdy přišlo dvanáct tisíc. Průměrná návštěvnost se ale pohybovala u předních mužstev okolo dvou tisíc, v meziválečném období byla průměrná návštěvnost přibližně čtyři až šest tisíc diváků. Rostl počet klubů na našem území a zvyšovaly se návštěvy na

⁸⁵ MAREŠ, M., SMOLÍK, J., SUCHÁNEK, M. *Fotbaloví chuligáni*. Brno, 2004. s. 166-167.

⁸⁶ GOLDBLATT, D., ACTON, J. *Knihy fotbalu*. Praha, 2010. s. 34.

⁸⁷ GOLDBLATT, D., ACTON, J. *Knihy fotbalu*. Praha, 2010. s. 160.

fotbalových zápasech, v době První republiky byl fotbal sportem číslo jedna. Na konci padesátých let minulého století se začal zájem o fotbal ještě zvyšovat, jelikož se dařilo fotbalovému národnímu týmu, který skončil v Evropě na třetím místě v roce 1960, zahrál si ve finále mistrovství světa v roce 1962 a přivezl stříbrné medaile z Olympijských her v roce 1964. Průměrná návštěva na fotbal v té době byla deset až dvanáct tisíc diváků. Poté nastal pokles diváckého zájmu o sport, také kvůli úspěchům hokeje. Fanoušci se také začali zajímat o další sporty jako jsou basketbal, házená nebo volejbal. Fanoušky od návštěv stadionů odrazovali také fotbaloví chuligáni, kteří se objevovali na stadionech. Průměrná návštěva v sedmdesátých a osmdesátých letech byla přibližně pět tisíc diváků. Po listopadu 1989 bylo uvolněno cestování, navíc nastal odliv nejlepších hráčů do zahraničí. Diváci chodí na hvězdné hráče a ti často odcházejí do zahraničních soutěží. Fotbal je v dnešní době stále sportem číslo jedna v České republice, ale návštěvy se výrazně snížily oproti minulosti. V sezoně 2002/2003 poprvé za sedmdesát pět let klesla průměrná návštěvnost pod hranici čtyř tisíc diváků.⁸⁸

Situace na fotbalových stadionech se oproti dřívějším letům velice změnila. Dříve byla na stadionu skoro všechna místa ke stání, stadiony byly málo vybaveny, občerstvení mělo špatnou kvalitu, na utkání chodili skoro jenom muži, fanoušci byli vystaveni rozmarům počasí. V dnešní době jsou již všechna místa k sezení, stadiony jsou mnohem lépe vybaveny, většina míst je pod střechou, na stadiony chodí přibližně deset až patnáct procent žen. Občerstvení na stadionech je na podobné úrovni jako dříve.⁸⁹

Zhruba od sedmdesátých let minulého století se začala návštěvnost na fotbalových stadionech v České republice snižovat. Bylo to dáno tím, že utkání začala být vysílána v televizi. Aby fotbalové kluby diváky nalákaly zpět do hlediště, bylo potřeba zvětšit komfort na stadionech. V posledním období totalitní éry se ale do největších fotbalových stadionů v České republice až na výjimky téměř neinvestovalo. Do stadionů se začalo investovat v devadesátých letech. Fotbalový svaz vydal projekt, na základě kterého musí mít každý fotbalový stadion od sezony 2003/2004 hlediště pouze k sezení, o rok později musely stadiony již mít také umělé osvětlení. V dnešní době mají stadiony již i vyhřívaný trávník.⁹⁰

---

⁸⁸ JELÍNEK, R., JENŠÍK, M. a kolektiv. *Atlas českého fotbalu*. Praha, 2005. s. 88.

⁸⁹ GOLDBLATT, D., ACTON, J. *Knihy fotbalu*. Praha, 2010. s. 34.

⁹⁰ JELÍNEK, R., JENŠÍK, M. a kolektiv. *Atlas českého fotbalu*. Praha, 2005. s. 86.

Ve fotbalové sezoně 2012/2013 dosáhl jenom jeden tým v průměrné návštěvnosti na zápasech přes hranici deseti tisíc diváků a to Viktoria Plzeň, která měla průměrnou návštěvnost 10 047. Druhou nejvyšší návštěvnost zaznamenala pražská Sparta, na její zápasy chodilo průměrně 8 786 diváků. Skoro osm tisíc diváků průměrně navštěvovalo zápasy Baníku Ostrava. Pražská Slavie se dostala v sezoně 2012/2013 k hranici přibližně sedmi tisíc diváků na zápas. Brno patří k největším městům, kde se hraje Gambrinus liga, přesto průměrná návštěvnost byla 4 457 diváků.⁹¹

Celková průměrná návštěvnost na Gambrinus ligu se v posledních letech nějak výrazně nezměnila, jelikož se stále pohybuje mezi hranicí čtyř až pěti tisíc diváků na utkání. V sezoně 2012/2013 bylo průměrně na utkání české nejvyšší fotbalové soutěže 4798 diváků, sezonu před tím zápasy navštěvovalo průměrně 4713 diváků. V sezoně 2010/2011 byl průměrný počet diváků v hledištích fotbalových stadionů 4471. Za posledních deset let byl nejnavštěvovanější sezonou ročník 2007/2008, hodnota diváků na utkání se dostala přes pět tisíc, když průměrně utkání navštívilo 5163 diváků.⁹²

Fotbal je nejnavštěvovanějším sportem v České republice, zejména nejvyšší fotbalová soutěž Gambrinus liga. V porovnání s jinými sporty se fotbalu návštěvností v sezoně 2003/2004 přiblížil jenom hokej. V této sezoně měla Gambrinus liga průměrnou návštěvnost přibližně 4400 diváků, hokej měl ve stejném soutěžním ročníku průměrnou návštěvnost jenom o trochu menší, jelikož nevyšší hokejovou soutěž navštívilo v průměru 4100 diváků. Za fotbalem a hokejem v sezoně 2003/2004 ostatní sporty z hlediska návštěvnosti výrazně zaostávaly. Basketbal, volejbal, házená, ani jeden z těchto sportů nedokázal v sezoně 2003/2004 mít na nejvyšší soutěži průměrnou návštěvu alespoň tisíc diváků.⁹³

7. 5 Mezinárodní spolupráce při zajišťování bezpečnosti na stadionech

S projevy fotbalových chuligánů se setkávají orgány státní správy a policie všech států, těmito projevy se zabývají příslušné orgány i v České republice. Jsou různé mezinárodní organizace, jež se zabývají problematikou fotbalového chuligánství, členem těchto organizací je také Česká republika. V roce 1999 a 2000 pracovala pracovní skupina k diváckému násilí v rámci Vísegrádské spolupráce, do této skupiny

⁹¹ GAMBRINUSLIGA.CZ. *Průměrná návštěvnost*. [on-line]. [cit. 2014-04-18]. Dostupné z WWW: < <http://www.gambrinusliga.cz/statistiky-divaci.html>>.

⁹² GAMBRINUSLIGA.CZ. *Vývoj průměrné návštěvnosti v čase*. [on-line]. [cit. 2014-04-18]. Dostupné z WWW: < <http://www.gambrinusliga.cz/statistiky-divaci.html?page=4>>.

⁹³ JELÍNEK, R., JENŠÍK, M. a kolektiv. *Atlas českého fotbalu*. Praha, 2005. s. 84.

patřila Česká republika, Slovenská republika, Polsko a Maďarsko. Během Mistrovství Evropy v Portugalsku v roce 2004 dohlížel na fotbalové fanoušky policejní tým, který měl šest členů. O dva roky později se hrálo Mistrovství světa v Německu, během tohoto turnaje na fanoušky dohlížel policejní tým, který měl dokonce třicet tři členů.⁹⁴

Fotbalové kluby a federace by měly pracovat se svými fanoušky, zajímat se o ně, komunikovat s nimi. Dle zkušeností je vhodný systém, kdy má jeden funkcionář klubu za úkol, aby se staral o vztah klubu s fanoušky. U větších klubů, které mají více fanoušků, je dobré mít oddělení práce s fanoušky. Toto oddělení by mělo rozvíjet dobré vztahy s fanoušky. V evropských klubech na takové pozici jsou fotbalovým klubem zaměstnání sami fanoušci klubu. O rozhodnutích, které se fotbalových fanoušků klubu týkají, je vhodné s fanoušky komunikovat.⁹⁵Včasná a vhodná komunikace s fanoušky může být nástrojem k předcházení projevům agresivity na stadionech. To lze realizovat prostřednictvím tiskovin, hlasatelské služby či vhodných sloganů.

Reklamní slogany jsou slova, která dokážou vydělat peníze. Úspěšný slogan symbolizuje efektivnost komunikace, je naplněním odhadu reakce a může dokázat pomoci k aktivitě. Pokud bychom slogan brali z hlubšího psychologického hlediska, tak slogan oslovuje lidské potřeby a instinkty. Podle toho, jaký cíl má slogan, se můžou slogany dělit na apely na sílu, krásu, jistotu a bezpečí, fantazii a také na pobavení. Slogan bývá obvykle jednoduchý. Firmy si často vytvářejí slovní spojení, které nemění a to z toho důvodu, aby člověk, který toto slovní spojení uslyší, tak aby věděl, o jakou firmu jde. Je to něco podobného, jako když výrobce automobilů mají své logo na kapotě automobilů.⁹⁶

V komunikaci jsou celkem čtyři hlavní funkce: informovat, instruovat, přesvědčit, pobavit. Každá komunikační výměna plní zpravidla jednu funkci.⁹⁷

„Při prezentaci problematiky agrese ve sportu se nelze vyhnout ani otázkám spojeným s prevencí těch projevů agrese, které překračují hranice dané pravidly a nabývají závažných negativních podob negativně ovlivňujících samotný sport. Lze se soustředit na některé prostředky a cesty, jejichž využití může napomoci k redukci

---

⁹⁴ SMOLÍK, J. *Fotbalové chuligánství*. Karlovy Vary, 2008. s. 142, 143.

⁹⁵ MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *Bezpečí na sportovních utkáních*. 2008. s. 27-28.

⁹⁶ VYBÍRAL, Z. *Psychologie lidské komunikace*. Praha, 2000. s. 147.

⁹⁷ VYBÍRAL, Z. *Psychologie lidské komunikace*. Praha, 2000. s. 22-23.

nežádoucí agrese u sportovců. Jde především o takové přístupy, které budou tlumit rozvoj agresivního chování u sportujících dětí a mládeže.“⁹⁸

---

⁹⁸ SLEPIČKA, P. a kolektiv. *Psychologie sportu*. Praha, 2006. s. 168.

8 Bezpečnost na fotbalových stadionech

Dle dohody mezi Fotbalovou asociací České republiky a policií musí fotbalová asociace zajistit, aby fotbalové stadiony splňovaly několik podmínek, mezi které patří to, že na stadionu musí být místnost s výhledem na stadion pro štáb velitele opatření a bezpečnostního pracovníka fotbalového klubu, stadion musí být připraven tak, aby mohlo dojít k oddělení příznivců obou fotbalových týmů, a to jak u vstupů na stadion, tak také na stadionu. Stadion musí být zabezpečen tak, aby na něj nemohli fanoušci nekontrolovaně přijít, jelikož by mohli vnášet na stadion nebezpečné předměty. Na stadionu musí dále být dostatečný počet turniketů, odpovídající počet nouzových východů a také návštěvní řád.⁹⁹

„Podepsání dokumentu rovněž koresponduje s Reformou policie ČR a to zejména v odbourání nepolicejních činností. Policie ČR tak přestává suplovat práci pořadatelské služby při fotbalových utkáních. Do prostoru stadionu policisté vejdou jen v případech, kdy vlastník sportovního zařízení sám nedokáže zjednat pořádek. To však neznamená, že policie ze stadionů zmizí úplně. Při fotbalových utkáních budou v ochozech přítomni specialisté na problematiku diváckého násilí, tzv. „spotteři“. Navíc při konání rizikového utkání Policie ČR bude dál zajišťovat bezpečnost osob a majetku v rámci doprovodů příznivců sportovních mužstev a dalších osob do místa utkání a zpět. Policie bude rovněž předávat bezpečnostnímu pracovníkovi klubu informace a požadavky potřebné pro předcházení a řešení diváckého násilí pořadatelskou službou a to jak před zápasem, v jeho průběhu, tak i po něm, a rovněž se bude podílet na školení pořadatelské služby.“¹⁰⁰

Efektivní způsob, jak na stadionu připravit fanouškům co největší bezpečí, je podmínit vstup na stadion splněním požadavků, které jsou zveřejněny v návštěvním řádu. Návštěvní řád fotbalového stadionu jasně specifikuje nevhodné chování na stadionu, řád také stanovuje, jaké předměty se nesmějí na stadion nosit. Je vhodné uvést část návštěvního řádu na zadní straně vstupenky. Pokud fanoušek vstoupí na stadion, tak vstoupí do neveřejného prostoru. Návštěva stadionu je smluvní vztah mezi divákem

⁹⁹ *Dohoda o spolupráci k zajišťování bezpečnosti a pořádku při fotbalových utkáních*. Policista, 2013. č. 5. Příloha s. IV-V.

¹⁰⁰ MALÍKOVÁ, J. *Nová pravidla bezpečnosti na fotbalových stadionech*. [on-line]. [cit. 2014-04-17]. Dostupné z WWW: <<http://www.mvcr.cz/clanek/nova-pravidla-bezpecnosti-na-fotbalovych-stadionech.aspx>>.

a pořadatelem sportovní akce, pořadatel sportovní akce chce z pořádání akce získat zisk.¹⁰¹

Fotbalové stadiony musí splňovat určité minimální bezpečnostní standardy. Mezi standardy patří například: fanoušci obou týmů musí být od sebe odděleni, kapacita sektoru musí být v souladu s bezpečnou kapacitou stadionu, stadion musí být pravidelně udržován, zařízení na stadionu musí splňovat platné obecní předpisy.¹⁰²

Český fotbal se snaží zamezit vulgárním projevům na fotbalových stadionech. Rozhodčí utkání může přerušit nebo ukončit, pokud se na stadionu vyskytne výtržnictví nebo pyrotechnika. Zápas může ale také ukončit, pokud se fanoušci projevují vulgárním způsobem. Manuál slov, které se nesmí používat v hledišti, neexistuje, záleží tak na citu rozhodčího a delegátů. Obvykle je to tak, že předpisům odporuje hromadné vulgární skandování. Fotbalová asociace České republiky vyhodnotila aktuální situaci na fotbalových stadionech a rozhodla, že v dalších zápasech budou rozhodčí důslednější. Projevy fanoušků během zápasů nemá za úkol kontrolovat hlavní rozhodčí utkání, kontrolovat to má čtvrtý sudí a technický delegát utkání. Čtvrtý rozhodčí a delegát nejdříve dají za úkol pořadateli, aby hlasatel vyzval k ukončení vulgárních projevů. Pokud to nepomůže a vulgární pokřiky pokračují, dojde k přerušení utkání, pokud ani to nepomůže, zápas bude ukončen.¹⁰³

Během profesionálních fotbalových utkání jsou u průběhu zápasu přítomní čtyři rozhodčí a to hlavní rozhodčí, dva asistenti hlavního rozhodčího a čtvrtý rozhodčí. V počátcích fotbalu rozhodčí neexistovali, týmy místo rozhodčích spoléhali na sportovní chování. V devatenáctém století a to v letech šedesátých a sedmdesátých začalo přibývat sporů, proto vznikla funkce rozhodčích. Až v roce 1881 se však objevil oficiální sudí. Průběh fotbalového utkání řídí hlavní rozhodčí, který má pravomoc uplatňovat pravidla fotbalu během zápasu. Hlavní rozhodčí musí dbát na to, aby byla dodržována pravidla během fotbalového zápasu, řídí se dvěma asistenty a se čtvrtým rozhodčím průběh utkání, kontroluje, zda míč a vybavení hráčů je v souladu s pravidly, během utkání může rozhodčí udělovat hráčům karty, měří čas zápasu, součástí jeho

---

¹⁰¹ MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *Bezpečí na sportovních utkáních*. 2008. s. 13.

¹⁰² MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *Bezpečí na sportovních utkáních*. 2008. s. 25.

¹⁰³ ŠEDIVÝ, P. *Výzva, přerušení, ukončení. Jak mají sudí postupovat při vulgarismech*. [on-line]. [cit. 2014-04-18]. Dostupné z WWW: < http://fotbal.idnes.cz/fotbal-boj-proti-vulgarismum-na-stadionech-fkp-/fotbal.aspx?c=A140417_185412_fotbal_pes>.

práce je také průběh střídání hráčů. Rozhodčí musí přerušit či ukončit zápas, pokud nejsou dodržena pravidla fotbalu.¹⁰⁴

8.1 Pořadatelská služba

Členové pořadatelské služby mají v dnešní době dostatečné pravomoce, aby mohli udržet pořádek a bezpečí na stadionu. Zvládání nejagresivnějších případů diváckého násilí, které jsou organizované a plánované, je stále jedním z úkolů policie České republiky. Návštěvní řád stanovuje pravidla, co se smí a co se nesmí na stadionu dělat, v návštěvním řádu jsou uvedeny i důsledky při porušení řádu. Hlavní oprávnění pořadatelů vychází zpravidla z návštěvního řádu. Jsou ale i situace, které v návštěvním řádu uvedeny nejsou, pro zvládnutí těchto situací je potřeba využít pravidla obsažená v obecnějších normách. Obecným pravidlem, na které může pořadatel spoléhat, je oprávnění omezit osobní svobodu osoby, jestliže je osoba chycena při trestném činu nebo chvíli poté a to v situaci, pokud je to nutné k zjištění totožnosti osoby nebo k zajištění důkazů. Osobu je nutné poté předat policii.¹⁰⁵

„Dalším využitelným institutem může být krajní nouze (§ 14 tr. zákona). Podstatou krajní nouze je oprávnění každého porušit něčí práva za účelem odvrácení nebezpečí hrozícího zájmu chráněnému trestním (nebo přestupkovým) zákonem. Za nebezpečí v tomto smyslu je třeba považovat ohrožení jinak než útokem člověka (rozdíl oproti nutné obraně). Jde tedy o situace, kdy hrozí nebezpečí nevyvolané přímo člověkem, přírodní katastrofy, nehody, havárie, ale také útok (nikým nepošťvaného) zvířete. Nejdůležitějším institutem v souvislosti s možností pořadatele zakročit proti agresorovi na fotbalovém utkání je nutná obrana (§ 13 trestního zákona, popř. § 2 přestupkového zákona). Podstatou nutné obrany je odvrácení nebezpečí, které vzniká útokem (tedy jednáním člověka) na společenské vztahy chráněné trestním zákonem.“¹⁰⁶

Do pořadatelského sboru patří: hlavní pořadatel, zástupce hlavního pořadatele, pořadatelé, uvaděči, pokladníci, zdravotní služba, hlasatel. Členové pořadatelského sboru mají za úkol především zabezpečovat dodržování návštěvního řádu, musí plnit úkoly, které jim zadá hlavní pořadatel, jejich dalším úkolem je to, aby se zápas odehrál v klidu a nedošlo k fotbalovému chuligánství. Pokud dojde k nějakému výtržnictví,

¹⁰⁴ GOLDBLATT, D., ACTON, J. *Knihá fotbalu*. Praha, 2010. s. 56-57.

¹⁰⁵ MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *Bezpečí na sportovních utkáních*. 2008. s. 7.

¹⁰⁶ MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *Bezpečí na sportovních utkáních*. 2008. s. 8.

musí to hned nahlásit hlavnímu pořadateli a musí se snažit výtržnictví zastavit. Pokud hlavní pořadatel nezvládne svou funkci a na stadionu dojde k fotbalovému chuligánství, má fotbalový svaz možnost zakázat hlavnímu pořadateli, aby nadále vykonával funkci hlavního pořadatele. Fotbalový klub může dostat pokutu, pokud na stadionu dojde k nějakému výtržnictví. Pokud se v průběhu zápasů objeví na stadionu projevy rasismu nebo další hrubé urážky, klub může dostat pokutu nebo může dostat trest, na základě kterého bude muset odehrát jeden až tři zápasy bez přítomnosti diváků na stadionu.¹⁰⁷

Každá fyzická osoba, které již bylo 18 let, se může stát členem pořadatelské služby. Sbor pořadatelů je složen z dobrovolníků, kterým velí hlavní pořadatel. Fotbalové kluby si sami vybírají pořadatelskou službu. Pokud se někdo stane členem pořadatelské služby, vznikne smluvní vztah mezi fotbalovým klubem a členem pořadatelské služby. Než se osoba stane členem pořadatelské služby, musí být poučena o svých povinnostech a to hlavním pořadatelem. Před každým zápasem musí členové pořadatelské služby dostat informace, které se týkají nadcházejícího zápasu. Členové pořadatelské služby musí nosit speciální vestu s nápisem pořadatelská služba, aby se odlišili od běžných diváků, kteří jsou na zápase.¹⁰⁸

Pořadatel má povinnost dle soutěžního řádu fotbalu zajistit bezpečnost hráčům, rozhodčím, divákům a delegovaným orgánům. Další povinností pořadatele je mít fungující pořadatelský sbor, musí v případě potřeby zajistit účast policie na stadionu, případně další bezpečnostní služby a to všechno za účelem poklidného průběhu fotbalového utkání. Za splnění povinností pořadatele odpovídá hlavní pořadatel, při nesplnění povinností může být klub pokutován nebo s ním může být zahájeno disciplinární řízení. V hokeji je to podobné, také musí pořadatel utkání zajistit pořadatelskou službu, který svým počtem odpovídá úrovni hokejové soutěže a počtu diváků. Jak ve fotbale, tak také v hokeji pořadatelská služba odpovídá za bezpečnost a pořádek na stadionu.¹⁰⁹

V boji proti diváckému násilí je důležité, aby spolupracovaly všechny zainteresované subjekty spojené s fotbalovým utkáním a to zejména Fotbalová asociace

---

¹⁰⁷ SMOLÍK, J. *Fotbalové chuligánství*. Karlovy Vary, 2008. s. 176-178.

¹⁰⁸ MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *Bezpečí na sportovních utkáních*. 2008. s. 11.

¹⁰⁹ SÁDOVSKÝ, S. *Právní aspekty násilí ve sportu*. Praha, 2010. s. 89-90.

ČR s fotbalovými kluby. Důležitou roli co se týká ochrany veřejného pořádku v problematice diváckého násilí zastává také Ministerstvo vnitra a policie.¹¹⁰

Členové pořadatelského sboru by měli být školeni a to v teoretické a v praktické oblasti. Školení by mělo obsahovat bezpečnostní postupy, které se týkají fotbalových zápasů, měli by být seznámeny s platnou legislativou. Dále by jim měl být ukázán postup přístupu ke konfliktům, postupy při vstupních kontrolách, postupy při evakuaci stadionu. Také by měli být zaškoleni v oblasti spolupráce se záchrannými službami a s Policií České republiky.¹¹¹

„Bohužel, mezi pořadateli je mnoho neonacistů, samotných hooligans a výtržníků z jiných klubů, kteří si přivydělávají. Není problém dostat na stadion pyrotechniku. Mnohdy přinášejí na stadiony pyrotechniku i dívky ve svém spodním prádle. Dnes již není působení mezi ultras fenoménem mladých mužů. A dívky ve věku do 25 let bývají velmi agresivní. Kluby podporují choreografii na stadionech kvůli atmosféře. Zejména tehdy, když se hraje o titul nebo o účast v pohárových soutěžích.“¹¹²

Při vstupu na stadion je vhodnou strategií, když pořadatelská služba divákům oznámí, koho na stadion pustí a koho na stadion nepustí, jelikož osoby, které mají zákaz vstupu na stadion pustit nelze. Na fotbalový stadion nepustí diváky, na kterých je vidět vliv alkoholu, dále diváky, kteří mají s sebou nebezpečné předměty, jež by mohly ohrozit klidný průběh zápasu, proto vstupní kontroly dělá pečlivě. U vstupů je třeba hlídat počet lidí, který jde do sektoru, aby nedošlo k přeplnění kapacity sektoru. Vstup lidí na stadion by měl být plynulý, aby nedocházelo k frontám před stadionem.¹¹³

Mezi Policií České republiky a Fotbalovou asociací České republiky je uzavřena dohoda, ve které je uvedeno několik úkolů, které má pořadatel zápasu. Tyto povinnosti stanovuje fotbalová asociace. Fotbalové kluby mají za úkol určit hlavního pořadatele a bezpečnostního pracovníka, tyto osoby by měly mít rozhodovací pravomoce. Kluby musí zajistit pořadatelskou službu na utkání a činnost pořadatelská služby musí být v souladu s předpisy fotbalové asociace, před začátkem sezony by měli být členové pořadatelské služby proškoleni, před každým utkáním, které spadá do kategorie

---

¹¹⁰ ODBOR BEZPEČNOSTNÍ POLITIKY MV. *Divácké násilí*. Policista, 2013. č. 5. Příloha s. II.

¹¹¹ MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *Bezpečí na sportovních utkáních*. 2008. s. 10.

¹¹² LEBEDA, D. *Úvod do problematiky extremismu*. Praha, 2013. s. 46-47.

¹¹³ MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *Bezpečí na sportovních utkáních*. 2008. s. 15.

rizikových, by měl hlavní pořadatel spolu s bezpečnostním pracovníkem domluvit schůzi s policií, členové pořadatelské služby musí být označeni oblečením.¹¹⁴

„V Pravidlech fotbalu jako takových se výraz „násilí“ vůbec neobjevuje. Jeho zobecňující obsah není zřejmě pro dikci jednotlivých ustanovení definujících konkrétní delikt ní jednání vhodný. Pravidla proto obsahují výrazy jako „kopne“, „způsobí pád“, „skočí“, „vráží“, „udeří“, „hraje surově“ nebo „hraje nebezpečným způsobem“.¹¹⁵

Pořadatel nemá oprávnění k tomu, aby od osob na stadion zjišťoval totožnost a to ani v případě, že návštěvník již vstoupil do prostoru stadionu a jeho chování není podle představ bezpečnosti pořadatele utká ní. Pořadatel ale může takového návštěvníka vyvést ze stadionu a požádat policistu o zjištění jeho totožnosti. Aby k vyvedení návštěvníka ze stadionu měl pořadatel pravomoc, je důležité v návštěvním řádu vymezit druhy jednání, které budou potrestány tak, že návštěvník bude vyveden ze stadionu.¹¹⁶

8.1.1 Průběh fotbalového utkání

„Od roku 2009 se v České republice začal systémově uplatňovat model běžný v celé západní Evropě, kdy policie není v podstatě přítomna na stadionu a celé opatření je primárně v režii soukromého vlastníka a pořadatele akce, který má z akce finanční profit. Tento přístup byl legislativně promítnut do zákona č.115/2001 Sb., o podpoře sportu, který s účinností od 1. ledna 2009 obecně formuluje základní povinnosti při pořádání sportovních podniků a stanoví sankce za jejich nedodržení. Za nejpřísnější sankci lze označit pravomoc Ministerstva vnitra rozhodnout, že konkrétní sportovní podnik se uskuteční bez návštěvníků. Významný je též nárok policie na úhradu nákladů vynaložených na obnovu veřejného pořádku, pokud bylo prokázáno, že vlastník neučinil vše potřebné k eliminaci protiprávního stavu.“¹¹⁷

V dohodě uzavřené mezi Policií České republiky a fotbalovou asociací je stanoveno, že fotbalová asociace a kluby mají za úkol přijmout bezpečnostní opatření k zajištění pořádku a bezpečnosti na sportovním utkání. Pokud dojde na fotbalovém stadionu k porušení návštěvního řádu a přes veškerou snahu není schopen pořadatel utkání zvládnout situaci, která se na stadionu vyskytla, dojde k přerušení nebo ukončení

¹¹⁴ *Dohoda o spolupráci k zajišťování bezpečnosti a pořádku při fotbalových utkáních*. Policista, 2013. č. 5. Příloha s. IV-V.

¹¹⁵ SÁDOVSKÝ, S. *Právní aspekty násilí ve sportu*. Praha, 2010. s. 54.

¹¹⁶ MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *Bezpečí na sportovních utkáních*. 2008. s. 17.

¹¹⁷ ODBOR BEZPEČNOSTNÍ POLITIKY MV. *Divácké násilí*. Policista, 2013. č. 5. Příloha s. II.

zápasu a odpovědný zástupce fotbalové asociace nebo fotbalového klubu požádá o spolupráci policii.¹¹⁸

Od prvního ledna roku 2010 se součástí trestního zákoníku stal nový alternativní trest a to zákaz vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce. V rámci tohoto trestu může soud zakázat vstup na sportovní, kulturní nebo jiné společenské akce a to až na deset let. Součástí trestu je také to, že v době konání nějaké akce se musí potrestaný dostavit podle pokynů probačního úředníka na policii. Trest se vztahuje na chování v souvislosti se sportovní akcí, osoba se tedy nemusí provinit na stadionu, ale může být potrestán i za chování mimo stadion. Pokud potrestaný nedodrží zákaz vstupu na sportovní akci nebo se nedostaví na policii v době konání akce, může být trestně stíhán za trestný čin maření výkonu úředního rozhodnutí.¹¹⁹

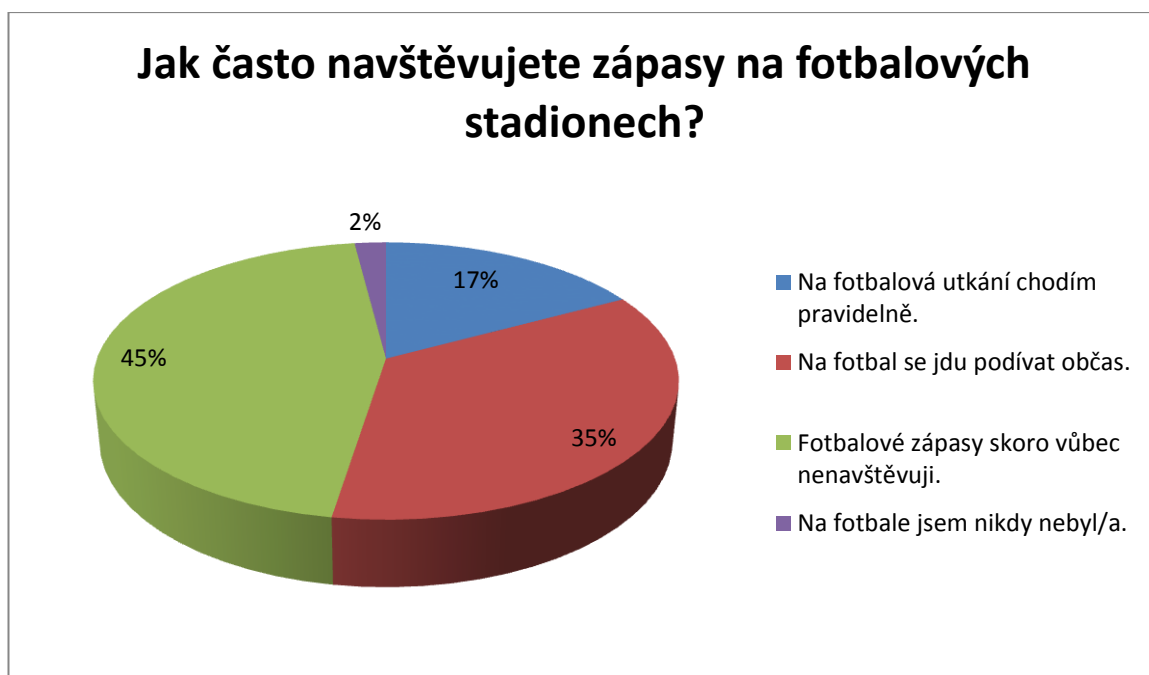
¹¹⁸ *Dohoda o spolupráci k zajišťování bezpečnosti a pořádku při fotbalových utkáních*. Policista, 2013. č. 5. Příloha s. IV-V.

¹¹⁹ ODBOR BEZPEČNOSTNÍ POLITIKY MV. *Divácké násilí*. Policista, 2013. č. 5. Příloha s. III.

9 Dotazníkový výzkum

K získání informací o tom, jak se k fotbalovému chuligánství a celkově k fotbalu staví občané České republiky, byl vytvořen dotazník, ve kterém bylo celkem deset otázek, na které občané odpovídali. Celkem odpovědělo 110 osob. Výsledky v dotazníkovém výzkumu uvedené v procentech byly zaokrouhleny na celá čísla. Respondenti, kteří vyplnili dotazník, byli ve věku 20 až 50 let.

Otázka číslo 1

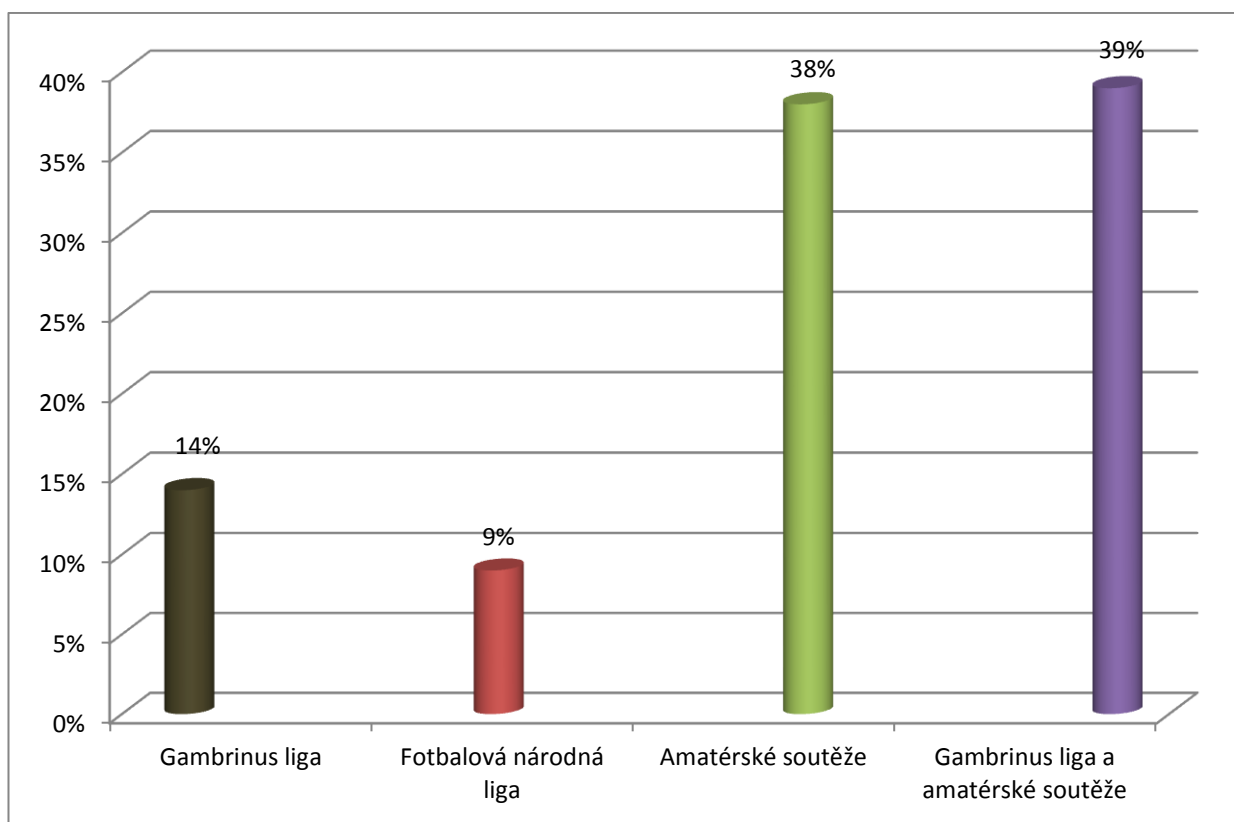
Z výsledků byl vytvořen graf, ze kterého lze zjistit, že pravidelně na fotbalové zápasy v České republice chodí ze 110 dotázaných celkem 19 osob, což je přibližně 17% všech dotázaných, občas na fotbalová utkání přijde zhruba 35% osob z dotázaných 110, na utkání skoro vůbec nechodí 45% osob. Na fotbale nikdy nebyli ze 110 respondentů 2 osoby, což jsou přibližně 2%. Z výsledků lze tedy zjistit, že v České republice lidé na fotbal nechodí ve velkém počtu.

Jak často navštěvujete zápasy na fotbalových stadionech?

- a) Na fotbalová utkání chodím pravidelně. – hlasovalo 19 osob.
- b) Na fotbal se jdu podívat občas. – hlasovalo 39 osob.
- c) Fotbalové zápasy skoro vůbec nenavštěvuji. – hlasovalo 50 osob.
- d) Na fotbale jsem nikdy nebyl/a. – hlasovalo 2 osoby.

Otázka číslo 2

Jaké fotbalové soutěže jste v České republice již navštívil/a?

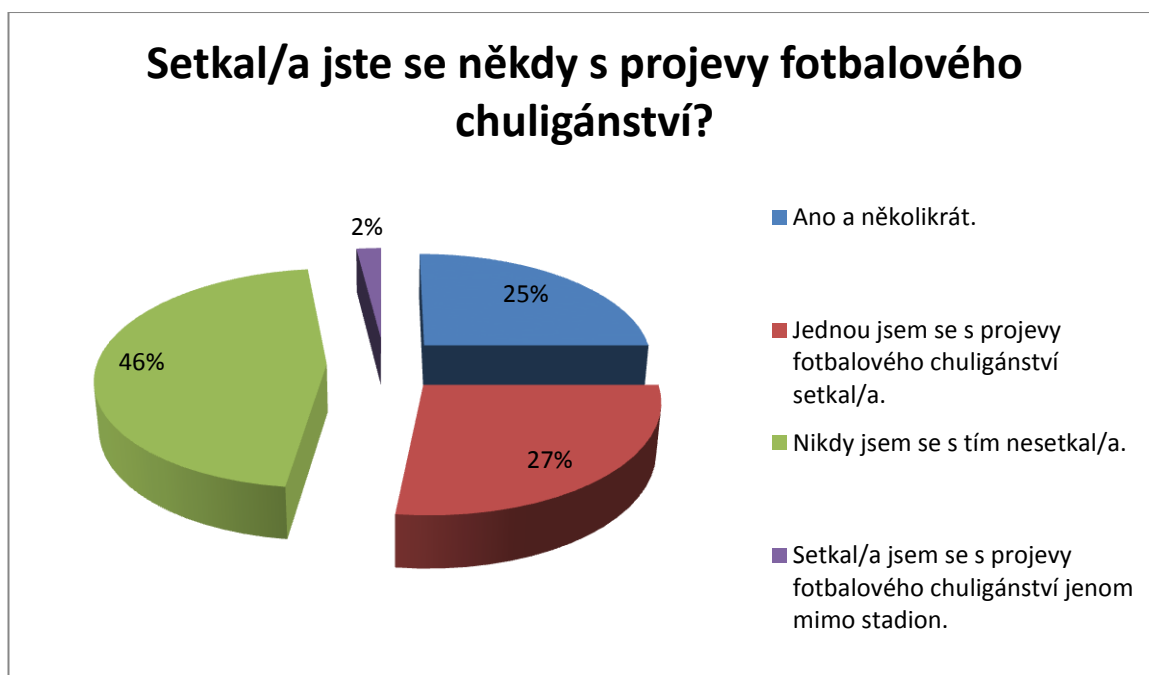

Graf vytvořený na základě získaných výsledků dotazníku ukazuje, že 14% osob navštívilo jen nejvyšší fotbalovou soutěž v České republice Gambrinus ligu. Druhou nejvyšší soutěž, která se jmenuje Fotbalová národní liga, vidělo 9% dotázaných. Pouze amatérské soutěže navštívilo velké množství osob a to přibližně 38%. O jedno procento více, tedy 39%, navštívilo již amatérské soutěže a také nejvyšší fotbalovou soutěž Gambrinus ligu. Nejvíce lidí tedy již navštívilo nejvyšší fotbalovou soutěž, ale také i amatérské zápasy, celkově to bylo ze 110 osob 43.

Jaké fotbalové soutěže jste v České republice již navštívil/a?

- Nejvyšší fotbalovou soutěž Gambrinus ligu. – hlasovalo 15 osob.
- Druhou nejvyšší soutěž Fotbalovou národní ligu. – hlasovalo 10 osob.
- Byl/a jsem pouze na amatérských fotbalových zápasech. – hlasovalo 42 osob.
- Navštívil/a jsem již Gambrinus ligu a také amatérské soutěže. – hlasovalo 43 osob.

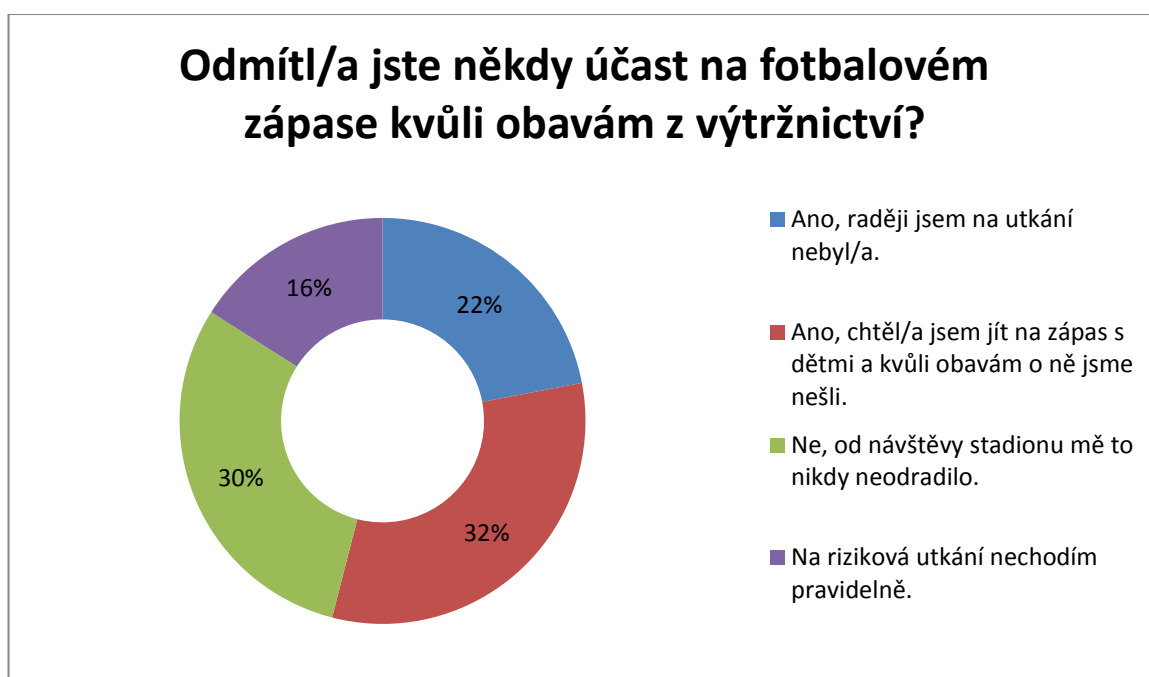
Otázka číslo 3

Vzhledem k získaným odpovědím v dotazníku je možné z grafu zjistit, že skoro polovina dotázaných osob se s projevy fotbalového chuligánství nikdy neseťkala, celkem to je 46%. Jednou se s výtržnictvím na fotbalovém stadionu setkalo 27% osob. Celkem 25% respondentů již několikrát na fotbalovém stadionu zažilo fotbalové chuligánství. Pouze 2% osob se s fotbalovým výtržnictvím setkalo mimo stadion.

Setkal/a jste se někdy s projevy fotbalového chuligánství?

- a) Ano a několikrát. – hlasovalo 27 osob.
- b) Jednou jsem se s projevy fotbalového chuligánství setkal/a. – hlasovalo 30 osob.
- c) Nikdy jsem se s tím neseťkal/a. – hlasovalo 51 osob.
- d) Setkal/a jsem se s projevy fotbalového chuligánství jenom mimo stadion. – hlasovali 2 osoby.

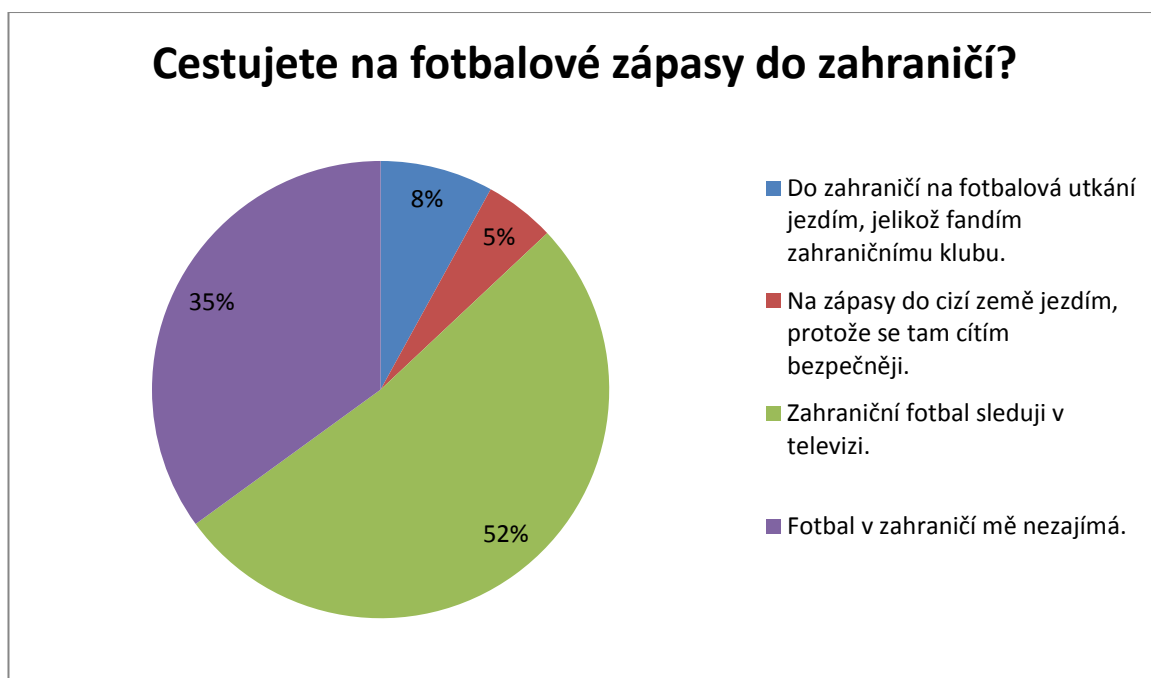
Z grafů lze zjistit, že s dětmi se poměrně často lidé bojí jít na fotbalový zápas, celkem je to 32% dotázaných. Od návštěvy stadiony fotbalové chuligánství nikdy neodradilo přibližně 30% osob. Na rizikové zápasy, mezi které patří například fotbalová derby, nechodí pravidelně 16% lidí. Z osob, které navštěvují fotbalové stadiony bez dětí, kvůli projevům fotbalového chuligánství nešlo na zápas 22% dotázaných.

Odmítl/a jste někdy účast na fotbalovém zápase kvůli obavám z výtržnictví?

- a) Ano, raději jsem na utkání nebyl/a. – hlasovalo 24 osob.
- b) Ano, chtěl/a jsem jít na zápas s dětmi a kvůli obavám o ně jsme nešli. – hlasovalo 35 osob.
- c) Ne, od návštěvy stadionu mě to nikdy neodradilo. – hlasovalo 33 osob.
- d) Na riziková utkání nechodím pravidelně. – hlasovalo 18 osob.

Otázka číslo 5

Za hranice České republiky na fotbalové zápasy jezdí 8% osob kvůli tomu, že v zahraničí fandí nějakému klubu, a 5% navštěvuje utkání v zahraničí, jelikož se tam cítí bezpečněji než na fotbalových stadionech v České republice. O zahraniční fotbal se zajímá a sleduje ho v televizi více než polovina dotázaných a to 52% osob. Fotbal v zahraničí nezajímá 35% osob.

Cestujete na fotbalové zápasy do zahraničí?

- a) Do zahraničí na fotbalová utkání jezdím, jelikož fandím zahraničnímu klubu. – hlasovalo 9 osob.
- b) Na zápasy do cizí země jezdím, protože se tam cítím bezpečněji. – hlasovali 6 osoby.
- c) Zahraniční fotbal sleduji v televizi. – hlasovalo 57 osob.
- d) Fotbal v zahraničí mě nezajímá. – hlasovalo 38 osob.

Otázka číslo 6

Souhlasíte s tím, že na fotbalových stadionech při zápase není přítomna policie České republiky?

Ze zjištěných odpovědí, lze zjistit, že 27% osob stačí na stadionech přítomnost pořadatelů. S tím, že na stadionu není přítomna Policie České republiky, spíše nesouhlasí 20% lidí, 32% respondentů má názor takový, že Policie České republiky by na stadionech být měla. Skoro čtvrtina dotázaných, celkem 21%, neví, zda by na stadionech měla být policie České republiky.

- a) Ano, na fotbalovém stadionu stačí přítomnost pořadatelů. – hlasovalo 30 osob.
- b) Spíše nesouhlasím. – hlasovalo 22 osob.
- c) Policie České republiky by na stadionu být měla. – hlasovalo 35 osob.
- d) Nevím. – hlasovalo 23 osob.

Otázka číslo 7

Jsou podle vás fotbaloví výtržníci dostatečně trestáni?

S mírou trestů u fotbalových výtržníků souhlasí přibližně 19% osob. Více než třetina dotázaných s tresty pro fotbalové výtržníky nesouhlasí, celkem je to 35%. Spíše s tím souhlasí 33% respondentů. Jaké tresty výtržníkům hrozí, to neví kolem 14% osob.

- a) Ano, jsou dostatečně trestáni. – hlasovalo 21 osob.
- b) Spíše souhlasím s tresty pro fotbalové výtržníky. – hlasovalo 36 osob.
- c) Nesouhlasím, tresty by pro výtržníky měly být vyšší. – hlasovalo 38 osob.
- d) Nevím, jaké tresty hrozí za výtržnictví na stadionech. – hlasovalo 15 osob.

Otázka číslo 8

Souhlasíte s tím, že v případě vulgárních pokřiků na fotbalových stadionech může dojít k přerušení utkání nebo dokonce k ukončení zápasu?

S přerušením nebo ukončením zápasu při vulgárních pokřicích souhlasí 47% dotázaných. S přerušením utkání souhlasí také 28% lidí, ale nesmí se přerušovat na dlouhou dobu. S tímto postupem nesouhlasí 16% osob, jelikož je zajímavá fotbal a chtějí vidět zápas a nechtějí čekat při přerušení zápasu. Méně než deset procent respondentů, celkem 8%, neví o tom, že by se při vulgárních pokřicích přerušoval zápas.

- a) Souhlasím, jelikož na fotbal vulgarity nepatří. – hlasovalo 52 osob.
- b) Souhlasím, ale nesmí se dlouho zdržovat hra. – hlasovalo 31 osob.
- c) Nesouhlasím, jdu na fotbal a chci vidět zápas, nechci vidět přerušovanou hru. – hlasovalo 18 osob.
- d) Nevím o tom, že by se přerušoval nebo ukončoval zápas při vulgárních pokřicích. – hlasovalo 9 osob.

Otázka číslo 9

Souhlasíte se zákazem použití pyrotechniky na fotbalových stadionech?

S tímto zákazem souhlasí 59% respondentů. V malé míře by pyrotechniku na stadionu povolilo celkem 17% osob. Se zákazem nesouhlasí 21% lidí, jelikož podle nich pyrotechnika na stadion patří. Pouze 3% dotázaných na pyrotechniku na fotbalových stadionech nemají názor.

- a) Souhlasím, jelikož je to nebezpečné. – hlasovalo 65 osob.
- b) V malé míře by se pyrotechnika na stadionech používat mohla. – hlasovalo 19 osob.
- c) Nevím. – hlasovali 3 osoby.
- d) Nesouhlasím, jelikož pyrotechnika na stadiony patří. – hlasovalo 23 osob.

Otázka číslo 10

Zajímáte se o jiné sporty než o fotbal?

Na tuto otázku hodně lidí odpovědělo tak, že se zajímá také o hokej, bylo to 46% lidí. Pravidelně se o žádný sport, tedy také ani o fotbal nezajímá 14% dotázaných. O všechny sporty se trochu zajímá 18% respondentů. Pouze o jeden sport a to o fotbal se zajímá 22% lidí.

- a) Zajímám se také o hokej. – hlasovalo 51 osob.
- b) Jiný sport než fotbal mě nezajímá. – hlasovalo 24 osob.
- c) Všechny sporty mě zajímají alespoň trochu. – hlasovalo 20 osob.
- d) Pravidelně se nezajímám o žádný sport. – hlasovalo 15 osob.

Z odpovědí získaných v rámci dotazníkového výzkumu lze zjistit, že v České republice lidé navštěvují fotbalové zápasy málo, když už se jdou na fotbalové utkání podívat, tak nejčastěji navštíví utkání nejvyšší fotbalové soutěže nebo některé z amatérských soutěží. S projevy fotbalového chuligánství se již setkala více než polovina dotázaných respondentů, kvůli fotbalovému chuligánství spoustu lidí odmítne účast na fotbalovém stadionu. Podle třetiny dotázaných by policie měla na fotbalových stadionech během zápasu být. Přibližně pětina lidí souhlasí s mírou trestů pro fotbalové výtržníky. Většina respondentů má takový názor, že na stadion nepatří vulgární projevy, díky kterým může rozhodčí ukončit zápas, a pyrotechnika. Dalším oblíbeným sportem v České republice je hokej.

Závěr

Fotbal je fenoménem dnešní doby a to zejména v zahraničí. Spousty hráčů jsou idoly mladých, začínajících fotbalistů, ze kterých možná časem vyrostou nové fotbalové hvězdy. Fotbalové kluby pracují na zvednutí návštěvnosti na stadionech a dávají fanouškům nové možnosti. V posledních letech často v klubech vznikají oddělení, která mají za úkol komunikaci s fanouškem a přípravu různých akcí k získání nových podporovatelů klubu. Se zvyšujícím se zájmem o fotbal se staví nové a větší stadiony pro více fanoušků, ve velkých městech většinou s kapacitou kolem padesáti tisíc diváků.

Na fotbalových stadionech došlo v historii k projevům násilí, došlo k nim ale také v jiných sportovních odvětvích. Pravdou však je, že fotbal je nesledovanějším sportem na světě, proto také k násilí dochází na fotbalových stadionech nejčastěji ze všech sportů. V zahraničí došlo v minulosti k řadě tragických událostí, během kterých umírali lidé na stadionech a to ve velkém počtu. V České republice k fotbalovému chuligánství dochází také, ale v menší míře než v ostatních státech světa. Na fotbalovém stadionu v České republice nikdo kvůli fotbalovému násilí nezemřel. Návštěvnost na fotbalových stadionech v České republice je však oproti zemím západní Evropy nízká.

V České republice byla v roce 2009 podepsána dohoda mezi Policií České republiky a Českomoravským fotbalovým svazem (nyní se nazývá již Fotbalová asociace České republiky). V dohodě je stanoveno, kdo má jaké úkoly ve spojitosti s fotbalovým utkáním. O klidný průběh fotbalového zápasu se stará pořadatel utkání, v jehož čele stojí hlavní pořadatel. Pokud na fotbalovém stadionu dojde k projevům fotbalového chuligánství a pokud i přes veškerou snahu nedokáže pořadatel utkání situaci zvládnout tak, aby nepokoje skončily a zápas se v klidu dohrál, je nutné požádat o pomoc Policii České republiky, která se nachází mimo stadion, aby zakročila a pomohla vzniklou situaci uklidnit.

V roce 2014 vznikla nová pravidla pro fotbalové rozhodčí. Tyto pravidla se týkají vulgárních pokřiků na fotbalových stadionech. Rozhodčí díky novým pravidlům dostali možnost utkání přerušit nebo dokonce ukončit, pokud budou fanoušci na stadionu skandovat vulgární pokřiky. Nejdříve budou fanoušci napomenuti hlasatelem utkání, pokud to nepomůže, zápas bude přerušen a pokud ani to nepomůže, zápas bude

ukončen. Toto je zajímavá novinka, která může pomoci k tomu, aby se na fotbalových stadionech už neobjevovaly vulgární výrazy. Není dobré, pokud je slyší děti, které jsou přítomny na fotbalovém utkání.

Pokud fotbalový klub jako pořadatel zápasu má pořadatelskou službu, která byla proškolená, má návštěvní řád, ve kterém jsou obsaženy všechny důležité informace a pokud splní ve spojitosti s fotbalovým zápasem všechny úkoly, které mu jako pořadateli zápasu náleží, je malá pravděpodobnost, že situaci na stadionu nezvládne. Může samozřejmě dojít k situaci, že se objeví pohromadě více fanoušků, kteří se projevují jako fotbaloví chuligáni, v takové situaci, pokud to pořadatelé nezvládnou sami, požádají o pomoc Policii České republiky a ta už by situaci zvládnout měla.

Závěrem lze konstatovat, že chování na fotbalových stadionech je určitým obrazem doby, ukazatelem mravních hodnot vyznávaných společností, nálad mezi obyvatelstvem, zejména mezi mládeží. Je nutno vzít v potaz i vliv masmédií, zejména internetu, neboť zejména pomocí facebooků a jiných komunikačních prostředků jsou organizovány často nepokoje na stadionech i mimo ně. Přes všechny varovné signály zmíněné v této práci lze doufat, že obliba fotbalu jako nejrozšířenější míčové hry nepoklesne.

Zdroje

Literární zdroje

1. GOLDBLATT, D., ACTON, J. *Kniha fotbalu*. Praha : Euromedia Group, k.s. – Knižní klub, 2010. 400 s. ISBN 978-80-242-2725-2.
2. GRÜNNER, L. *Majstrovstvá Európy vo futbale*. Bratislava : Šport a Smena, 1985. 232 s. ISBN 77-005-85 13-33.
3. HABRCETL, T. *Fotbalové stadiony v České republice*. Praha : VOLVOX GLOBATOR, 2001. 319 s. ISBN 80-7207-448-2.
4. JELÍNEK, R., JENŠÍK, M. a kolektiv. *Atlas českého fotbalu*. Praha : Radovan Jelínek, 2005. 383 s. ISBN 80-901 703-3-9.
5. JENŠÍK, M., MACKŮ, J. *Kronika českého fotbalu*. Praha : Olympia, a. s., 1998. 597 s. ISBN 80-7033-523-8.
6. LEBEDA, D. *Úvod do problematiky extremismu*. Praha : Wolters Kluwer ČR, 2013. 100 s. ISBN 978-80-7478-394-4.
7. MAREŠ, M., SMOLÍK, J., SUCHÁNEK, M. *Fotbaloví chuligáni*. Brno : Centrum strategických studií, 2004. 181 s. ISBN 80-903333-0-3.
8. PONĚŠICKÝ, J. *Agrese, násilí a psychologie moci*. Praha : TRITON, s.r.o., 2004. 226 s. ISBN 80-7254-593-0.
9. SÁDOVSKÝ, S. *Právní aspekty násilí ve sportu*. Praha : Karolium, 2010. 113 s. ISBN 978-80-246-1836-4.
10. SEKOT, A. *Sociologické problémy sportu*. Praha : Grada Publishing, a.s., 2008. 224 s. ISBN 978-80-247-2562-8.
11. SLEPIČKA, P. a kolektiv. *Divácká reflexe sportu*. Praha : Karolium, 2010. 181 s. ISBN 978-80-246-1838-8.
12. SLEPIČKA, P. a kolektiv. *Psychologie koučování*. Praha : Olympia, 1988. 176 s. ISBN 27-019-88.
13. SLEPIČKA, P. a kolektiv. *Psychologie sportu*. Praha : Karolium, 2006. 230 s. ISBN 80-246-1290-9.
14. SMOLÍK, J. *Fotbalové chuligánství*. Karlovy Vary : Zdeněk Plachý, 2008. 280 s. ISBN 978-80-903556-3-7.

15. SUCHÁNEK, J. *1500 sportovních tragédií*. Praha : JAN VAŠUT, 2001. 176 s. ISBN 80-7236-028-0.
16. SUCHÁNEK, J. *Odvrácená tvář sportu*. Praha : Euromedia Group, k.s. – Knižní klub, 2006. 183 s. ISBN 80-242-1621-3.
17. TOUSSAINT, J., ZORO, J., BACKHOUSE, F. *501 katastrof, které otřásly světem*. Praha : Slovart, 2012. 544 s. ISBN 978-80-7391-609-1.
18. VYBÍRAL, Z. *Psychologie lidské komunikace*. Praha : Portál, 2000. 263 s. ISBN 80-71-78-291-2.

Periodikum

1. *Policista*. 2013. Praha : Ministerstvo vnitra České republiky, č. 5. 42 s. ISSN 1211-7943.

Elektronické zdroje

1. DOUBRAVA, M. *Baník musí za fanoušky zaplatit 300 tisíc korun a má podmínku*. [on-line]. [cit. 2014-04-15]. Dostupné z WWW: <<http://www.fotbalportal.cz/cesko/gambrinus-liga/35667-banik-musi-za-fanousky-zaplatit-300-tisic-korun-a-ma-podminku/>>.
2. DOUBRAVA, M. *Po výtržnostech fanoušků rezignovalo vedení uruguayského fotbalu*. [on-line]. [cit. 2014-04-02]. Dostupné z WWW: <<http://www.fotbalportal.cz/ostatni/vse/35732-po-vytrznostech-fanousku-rezignovalo-vedeni-uruguayskeho-fotbalu/>>.
3. GAMBRINUSLIGA.CZ. *Průměrná návštěvnost*. [on-line]. [cit. 2014-04-18]. Dostupné z WWW: <<http://www.gambrinusliga.cz/statistiky-divaci.html>>.
4. GAMBRINUSLIGA.CZ. *Vývoj průměrné návštěvnosti v čase*. [on-line]. [cit. 2014-04-18]. Dostupné z WWW: <<http://www.gambrinusliga.cz/statistiky-divaci.html?page=4>>.
5. IDNES.CZ. *Fanoušci Brna zdemolovali na stadionu v Uherském Hradišti záchody*. [on-line]. [cit. 2014-04-02]. Dostupné z WWW: <http://fotbal.idnes.cz/fanousci-brna-zdemolovali-na-stadionu-v-uherskem-hradisti-zachody-10v-/fotbal.aspx?c=A140323_085530_fotbal_par>.
6. IDNES.CZ. *Pohárové semifinále v Řecku natahovaly ančovičky i bitka reprezentantů*. [on-line]. [cit. 2014-04-18]. Dostupné z WWW: <http://fotbal.idnes.cz/fotbal-recko-fanousci-nasili-dgx-fot_zahranici.aspx?c=A140417_205907_fot_zahranici_ten>.
7. IDNES.CZ. *Převrácené policejní auto, ničení města. I to přinesly duely Baníku*. [on-line]. [cit. 2014-04-02]. Dostupné z WWW: <http://fotbal.idnes.cz/vytrznosti-kterych-se-dopustili-fanousci-baniku-f7n-/fotbal.aspx?c=A140324_122353_fotbal_min>.

8. LIDOVKY.CZ. *Smrt na fotbale. Konflikt fanoušků ve Švédsku skončil tragicky.* [on-line]. [cit. 2014-04-01]. Dostupné z WWW: <http://sport.lidovky.cz/potycky-fotbalovych-fanousku-si-ve-svedsku-vyzadaly-lidsky-zivot-1d6-/fotbal-zahranicni-souteze.aspx?c=A140330_184031_In-fotbal-zahranici_makr>.
9. MALÍKOVÁ, J. *Nová pravidla bezpečnosti na fotbalových stadionech.* [on-line]. [cit. 2014-04-17]. Dostupné z WWW: <<http://www.mvcr.cz/clanek/nova-pravidla-bezpecnosti-na-fotbalovych-stadionech.aspx>>.
10. SEIDL, J. *Válka v hledišti. Fotbal musel počkat, policie zadržela třicet chuligánů.* [on-line]. [cit. 2014-04-02]. Dostupné z WWW: <http://fotbal.idnes.cz/ostrava-sparta-radeni-chuligani-dag-/fotbal.aspx?c=A140322_180144_fotbal_min>.
11. ŠEDIVÝ, P. *Výzva, přerušeni, ukončení. Jak mají sudí postupovat při vulgarismech.* [on-line]. [cit. 2014-04-18]. Dostupné z WWW: <http://fotbal.idnes.cz/fotbal-boj-proti-vulgarismum-na-stadionech-fkp-/fotbal.aspx?c=A140417_185412_fotbal_pes>.
12. VODĚNKA, T. *Vedení Slavie považuje zásah policie proti průvodu za nepřiměřený.* [on-line]. [cit. 2014-04-15]. Dostupné z WWW: <[http://www.fotbalportal.cz/cesko/gambrinus-liga/35955-vedeni-slavie-povazuje-zasah-policie-proti-pruvodu-za-neprimereny-/->](http://www.fotbalportal.cz/cesko/gambrinus-liga/35955-vedeni-slavie-povazuje-zasah-policie-proti-pruvodu-za-neprimereny-/).

Ostatní zdroje

1. MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *Bezpečí na sportovních utkáních.* Ministerstvo vnitra České republiky, 2008. 29 s.

Přílohy

Příloha I

Rozhovor s bývalým ligovým hráčem Danielem Huňou

Daniel Huňa odehrál ve své fotbalové kariéře spoustu zápasů. Nejdéle působil v příbramském klubu 1.FK Příbram hrajícím nejvyšší českou fotbalovou soutěž Gambrinus ligu. V Gambrinus lize nastoupil Daniel Huňa do 133 zápasů a podařilo se mu dát 22 gólů. Nepůsobil ovšem jen v České republice, jelikož má zkušenosti i ze Spojených států amerických, kde působil jako amatérský fotbalista, a také z Rakouska.

Pane Huňo, vy jste ve své fotbalové kariéře působil i ve Spojených státech amerických, jaký je tam fotbal?

Já jsem působil ve Spojených státech jako amatérský fotbalista, ale naskytla se mi možnost hrát za rezervu profesionálního fotbalového týmu Chicago Fire, kde jsem trénoval a hrál dva týdny. Hráči v amatérském týmu jsou většinou studenti. Myslím si, že toto je správná cesta do budoucna připravovat mladé hráče na vrcholový fotbal. V Americe je velkou zálibou klubů kupovat fotbalové osobnosti, které už pomalu končí svoji kariéru. Já osobně jsem navštívil zápasy A týmu, kde hrával velký evropský fotbalista Bulhar Christo Stoičkov. Co se týče amatérského fotbalu, tak je to pro cizince, ať už pro hráče nebo fanoušky žijící v U.S.A., hlavně velkou relaxací a odpočinkem od pracovních povinností.

Jaký dojem na Vás udělali fanoušci ve Spojených státech amerických?

V době, kdy jsem působil v U.S.A., se fotbal, u nich řečeno soccer, právě rozjížděl na velké úrovni. Během chvíle začaly být plné stadiony fanoušků a každý si rychle tuto hru oblíbil. V dnešní době dokážu říct, že soccer je jedním z nejpopulárnějších sportů v U.S.A., i díky hráčům, kteří přicházejí z Evropy do MLS (Major League Soccer – nejvyšší fotbalová soutěž ve Spojených státech amerických).

Jak byste porovnal podporu fanoušků během zápasů ve Spojených státech amerických s podporou fanoušků v České republice?

V zápasech, které jsem navštívil jako divák, bylo vidět, jak fanoušci milují tento sport a hráče, kterým fandí. Dokážu přirovnat atmosféru k anglickému fotbalu. Ve Fire nebyla žádná hrazení kolem travnaté plochy, jen reklamní panely a fanoušci fandili a chovali se tak, jak se správný fanoušek má chovat. S tímto mají naši fanoušci velký problém. Je důležité upozornit na to, musíme dělit fanoušky na dva týmy. Na slušné, kteří přijdou podpořit své hráče a užít si atmosféru této krásné hry, a pak jsou tací, kterým říkáme vandalové. To je sekta lidí, kteří mají jasný cíl udělat co největší nepořádek, nadávat hráčům, provokovat fanoušky soupeřů a co nejvíce pokazit atmosféru, která by měla být na stadionech.

Také jste působil v Rakousku, jaká je atmosféra na zápasech tam?

V Rakousku stále hrají amatérskou soutěž, kde fotbal není na takové úrovni, na jakou jsem byl zvyklý v první lize. Hrají za vesnici, která má asi 1000 obyvatel. O to zajímavější je, že dokáže přijít na zápas takový počet fanoušků a že si fotbal dokážou takto užít.

Setkal jste se někdy s fotbalovým chuligánstvím?

Když jsem hrál fotbal v první lize za 1.FK Příbram, tak jsem se s chuligánstvím setkával každou chvíli. Skoro každý zápas se objeví několik lidí, kteří ať už sprostě nadávají nebo zapalují různou pyrotechniku a snaží se na sebe upoutat těmito věcmi. Co se týče nějakého příkladu, tak vzpomínám na domácí zápas s Ostravou, kde přijelo velké množství jejich fanoušků, kvůli kterým byl několikrát přerušen zápas, když jsem to musel řešit jako kapitán s kapitánem soupeře a pořadateli utkání. Na fanoušky Ostravy musela zasáhnout policie, protože vytrhávali sedačky a zapalovali tribunu.

Zajímal jste se někdy o tuto problematiku?

Jak už jsem zmínil, tak jako kapitán jsem občas řešil tyto situace, často jsem se zúčastnil různých schůzek s fanoušky a navštěvoval školy.

Dlouhou dobu jste jako prvoligový hráč působil v České republice, poznávali Vás fanoušci mimo stadion, a jak se případně k Vám chovali?

Když jsem hrál první ligu, tak jsem se občas setkal s tím, že mě fanoušci oslovili, ať už že chtějí podpis, kartičku nebo jen trochu popovídat. Dokonce i po takové době, co jsem

s profesionálním fotbalem skončil, mě občas fanoušci zastaví a chtějí fotku nebo podpis. Musím říct, že pořád je to moc příjemné.

Jaký máte názor na projevy fotbalového chuligánství ve spojení s fotbalovým zápasem?

Jak jsem již odpovídal, tak s touto problematikou by se mělo něco dělat. Všude ve světě jsou za tyto prohřešky velké pokuty a dokonce fanouškům hrozí trest vězení. Já s tímto naprosto souhlasím, protože tito lidé ničí fotbalový zážitek hráčům a krásnou chvíli fanouškům, kteří si přijdou na stadion odpočinout od všedních starostí a správně fandit.

Ve fotbale se pohybujete dlouho, mění se podle Vás chování fanoušků během fotbalových zápasů s postupem doby?

Určitě, v dnešní době si někteří fanoušci nežívají fotbal tak, jak by měli. Možná je to tím, jaká je kolem nás obrovská lidská závist. Fanoušci závidí nejenom hráčům, ale i lidem, kteří se kolem fotbalu pohybují. Otázkou je, proč oni sami nedokázali to, co dokazují ať už hráči nebo lidé, co dělají pro fotbal takovou spoustu práce.

Příloha II

Dotazník

Jak často navštěvujete zápasy na fotbalových stadionech?

- a) Na fotbalová utkání chodím pravidelně.
- b) Na fotbal se jdu podívat občas.
- c) Fotbalové zápasy skoro vůbec nenavštěvuji.
- d) Na fotbale jsem nikdy nebyl/a.

Jaké fotbalové soutěže jste v České republice již navštívil/a?

- a) Nejvyšší fotbalovou soutěž Gambrinus ligu.
- b) Druhou nejvyšší soutěž Fotbalovou národní ligu.
- c) Byl/a jsem pouze na amatérských fotbalových zápasech.
- d) Navštívil/a jsem již Gambrinus ligu a také amatérské soutěže.

Setkal/a jste se někdy s projevy fotbalového chuligánství?

- a) Ano a několikrát.
- b) Jednou jsem se s projevy fotbalového chuligánství setkal/a.
- c) Nikdy jsem se s tím nesetkal/a.
- d) Setkal/a jsem se s projevy fotbalového chuligánství jenom mimo stadion.

Odmítl/a jste někdy účast na fotbalovém zápase kvůli obavám z výtržnictví?

- a) Ano, raději jsem na utkání nebyl/a.
- b) Ano, chtěl/a jsem jít na zápas s dětmi a kvůli obavám o ně jsme nešli.
- c) Ne, od návštěvy stadionu mě to nikdy neodradilo.
- d) Na riziková utkání nechodím pravidelně.

Cestujete na fotbalové zápasy do zahraničí?

- a) Do zahraničí na fotbalová utkání jezdím, jelikož fandím zahraničnímu klubu.
- b) Na zápasy do cizí země jezdím, protože se tam cítím bezpečněji.
- c) Zahraniční fotbal sleduji v televizi.
- d) Fotbal v zahraničí mě nezajímá.

Souhlasíte s tím, že na fotbalových stadionech při zápase není přítomna policie České republiky?

- a) Ano, na fotbalovém stadionu stačí přítomnost pořadatelů.
- b) Spíše nesouhlasím.
- c) Policie České republiky by na stadionu být měla.
- d) Nevím.

Jsou podle vás fotbaloví výtržníci dostatečně trestáni?

- a) Ano, jsou dostatečně trestáni.
- b) Spíše souhlasím s tresty pro fotbalové výtržníky.
- c) Nesouhlasím, tresty by pro výtržníky měly být vyšší.
- d) Nevím, jaké tresty hrozí za výtržnictví na stadionech.

Souhlasíte s tím, že v případě vulgárních pokřiků na fotbalových stadionech může dojít k přerušení utkání nebo dokonce k ukončení zápasu?

- a) Souhlasím, jelikož na fotbal vulgaritu nepatří.
- b) Souhlasím, ale nesmí se dlouho zdržovat hra.
- c) Nesouhlasím, jdu na fotbal a chci vidět zápas, nechci vidět přerušovanou hru.
- d) Nevím o tom, že by se přerušoval nebo ukončoval zápas při vulgárních pokřicích.

Souhlasíte se zákazem použití pyrotechniky na fotbalových stadionech?

- a) Souhlasím, jelikož je to nebezpečné.
- b) V malé míře by se pyrotechnika na stadionech používat mohla.
- c) Nevím.
- d) Nesouhlasím, jelikož pyrotechnika na stadiony patří.

Zajímáte se o jiné sporty než o fotbal?

- a) Zajímám se také o hokej.
- b) Jiný sport než fotbal mě nezajímá.
- c) Všechny sporty mě zajímají alespoň trochu.
- d) Pravidelně se nezajímám o žádný sport.